ANY XLV. — 10 CENTIMS — Núm. 15,517

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 34, BAIXOS. — TELEF. 1451-A.

BARCELONA, dimecres, 17 de gener de 1923

TALLERS D'IMPRENTA
CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEF. 1916

EDITORIAL

La reconquesta de Catalunya

No és just l'atribuir els progressos que en les darreres dècades ha realitzat l'obra de catalanització del nostre poble, a un grup polític determinat, ni al conjunt dels grups polítics. La reconquesta de Catalunya és filla, no solament dels polítics, sinó també, i molt principalment, dels literats, dels artistes, dels historiadors, dels homes de treball i d'acció. Cap partit polític, cap entitat catalana, té el dret de dir que ha estat, exclusivament, la qui ha obtingut els avenços realitzats per la nostra llengua i per la nostra cultura.

Dues grans accions simultànies s'han descabdellat en el curs de la renaixença catalana: l'acció política, que ha tingut una projecció sobre Espanya, i l'acció interna de reconquesta espiritual. El resultat obtingut per aquestes dues accions és molt diferent, és molt desigual, i no cal barrejar-les per obtenir fàcils arguments oratoris. Quan nosaltres diem que ha fracassat la política d'un determinat grup polític, no volem significar que hagi fracassat l'esforç de catalanització que han realitzat els seus homes. El fracàs pertany concretament a la política col.laboracionista. I és un sofisme evident el cobrir el fracàs de l'acció sobre Espanya amb l'èxit considerable de l'acció sobre Catalunya.

Ja sabem que ara s'afirma la relació estreta i necessària entre l'obra interna de catalanització i el col.laboracionisme madrileny. Se sosté que sense la intervenció dels catalans a Madrid no hauria pogut descabdellar-se l'obra de catalanització i de cultura que han realitzat l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona i la Mancomunitat de Catalunya. Això equival a declarar indispensable la doble feina a dins i a fora de casa.

Reconeixem que la pressió parlamentària i política de la representació catalana a Madrid pot haber contribuit a deturar alguns cops dels governants d'Espanya contra l'obra efectuada pels nacionalistes a les corporacions públiques. Però cal no donar una importància decisiva a aquesta pressió. A despit de la presència d'una minoria catalana relativamente nombrosa al Parlament espanyol, i d'haver-hi ministres catalans, havem vist en tots els temps, i assenyaladament en els últims mesos, una sèrie d'atacs contra les corporacions nostres, a les quals es vol presentar com a protegides per la representació parlamentària que actua a Madrid. Aquesta representació no ha pogut privar agressions com la del llegat Pere Vila i com la dels concursos de ramaderia. Tampoc ha pogut aconseguir la solució favorable de l'afer dels Telèfons. Es què les agressions a què al.ludim han tingut l'aprovació o el consentiment dels polítics catalans que es mouen en l'escenari madrileny?

La pressió de Catalunya sobre Madrid no és pas una pressió únicament parlamentària. Si s'ha tingut un respecte parcial a l'obra de catalanització realitzada, no ha estat tan sols per haver-hi al Parlament uns quants diputats catalans. Hi ha contribuit també l'existència a la nostra terra d'un fort moviment patriòtic, de creixença cada dia més ufanosa dels sentiments catalans.

Per això no hi hauria res més renyit amb la veritat que el recaptar a benefici propi i exclusiu el mèrit dels guanys nacionalistes obtinguts per Catalunya. Tots els polítics junts no tindrien dret a reclamar completament un tal mèrit. Molt menys dret encara té a reclamar-lo una agrupació determinada. Aquesta agrupació ha contribuït en una part important a l'avenç del moviment d'interna reconquesta. Els seus homes a qui correspon una part major no sòn els que han actuat a Madrid, sinó els que han actuat a Catalunya. I en l'obra interna realitzada per l'agrupació al.ludida hi han tingut una part considerable molts dels homes que avui n'estan allunyats per dissentir, no pas de la política interior, sinó de la política exterior, que amb més pèrdues que guanys i amb més desenganys que fruits han practicat aquells qui, per justificar llur posició ambigua, sosteneu ara la teoria de la compatibilitat de dues o més pàtries igualment sentides, teoria que és la negació del nacionalisme i que contradiu l'afirmació central de l'ideari d'En Prat de la Riba, o sigui que la pàtria catalana, petita o gran, és l'única pàtria nostra.

LA POLITICA

"SCRIPTORIUM", DE RIPOLL

Sota el títol de Scriptorium ha començat de publicar-se a Ripoll una revista, que surt aparsionant mensualment. Recopila la Crònica amb la seguent notació:

"En obrir la Crònica d'aquesta Revista, plau-nos en primer lloc de trametre les més cordials salutacions al públic i a tots els confrares en la premsa, els quals han vingut mantenint en comunió fins al present, els bells i sagrats ideals de Catalunitat. Devenint tan inclient el moment, seria temerari captenir-nos d'expressar la nostra més absoluta i incondicional identificació amb aquelles doctrines el conglomerat de les quals forma el nucl Ideari Nacionalista, definit ara tan eficment en les campanyes de divulgació que va realitzant Acció Catalana, entitat que derantera del moviment nacional, per a la qual, avui que sortim a la llum, van singularment dedicats nostres esguins de llança simpatia, a manca de mots que ens trobem prou adequats per expressar com cal la nostra natural adhesió i reconeixement".

No cal dir com correspondrem a la setitatió de Scriptorium amb el més sincer dels afectes i com li desitgem llarga anys de vida, fent vots perqué la nostra germanor espiritual es mantingui indestructible.

EL SR. JUNYENT A PARIS

En sortit cap a París, acompanyat per Don Jaume de Borbó, el Cap Regional tradicionalista D. Miquel Junyent, Alcalde d'Olot i de Barcelona, acompanyat del vicepresident de la Junta Regional i ex-senador Sr. Argemí.

ELS D'ACCIÓ CATALANA A VALLS

A darrers del mes passat tingué lloc a la catalanista ciutat de Valls la reunió general ordinària de la Joventut Nacionalista. Entre altres proposicions se'n presentà una signada pels socis En Pau Marcadar, En Josep Muellòmbolí i En Francesc Ribas proposant a la junta una declaració de simpatia i d'adhesió espiritual a l'Acció Catalana. Fou aprovada per aclamació.

Pots dies després es reunieren els socis inscrits a l'Acció Catalana—que ho és fer constar que van a una quarantena—prenent-se en mig d'un gran entusiasme importants acords d'organització i propaganda nacionalista.

CONFERENCIA A L'ATENEU BARCELONES

Ahir, a les set de la tarda, En Joan Rusiñol donà una conferència a l'Ateneu Barcelonès, inaugurant el cicle organitzat per l'Agrupació d'Estudiants d'Esquerra.

El presentà el president, En Josep Maria Pou i Salinter.

En Rusiñol parlà de "La manera pràctica d'implantar l'Universitat Catalana", essent aplaudit pels nombrosos estudiants i significats catedràtics, que acudiren a escoltar-lo.

El programa naval d'Italia

Roma, 16.—El ministre de Marina, senyor Martre, ha fet una relació del programa naval, el pressupost del qual puja a cinquanta milions de lires. La duració del servei de la marinería es fixa a 28 mesos i a 35,000 homes els efectius per les esquadres. Se suprimeix l'arsenal de Nàpols, però es dota el golf de defensa submarina. Es fixa a onze milions la quantitat per l'aviació marítima i per a les construccions navals ja autoritzades fins a 1929. Les noves unitats que es construiran sumen 57 navilis lleugers.—Havas.

Full de dietari

Es coneixen massa

Veig que el món polític madrileny es troba en una greu perplexitat. Quan a la fi ha arribat a resoldre que calia portar al Marroc un Alt Comissari civil, no sap a qui nomenar. Sospesa capacitats, sospesa honorabilitats i, fet i fet, no troba l'home.

Crec que els escrúpols del Govern espanyol són exagerats. Si tantes vegades ha pogut trobar un general per exercir el càrrec, no es comprèn que amb la mateixa facilitat no pugui trobar un exministre.

¿Es que en el camp militar té Espanya millors cervells i millors voluntats que en el camp civil?

No ho sabem. Mai ens vagarà d'esbrinar-ho. A primera vista direm que els homes dels dos camps ens semblen, si fa no fa, equivalents. I fóra un acte de candor inefable creure que els uns poden esmenar els torts comesos pels altres. La buidor d'En Burguete i la d'En Melquiades Alvarez, conspiren al mateix resultat. La vivor de l'Alba i la d'En Berenguer, fan parella. La intemperància del septuagenari Villanueva i la del nonagenari Weyler, estan tants a tants.

La sola cosa, doncs, que pot explicar-nos les perplexitats del Govern quan ha de triar un home civil, és el fet que el Govern està format, precisament, per homes civils. L'"home civil" coneix massa l'"home civil" per refiar-se'n.

Carlos Soldevila

Sopa electoral?

Creiem, en primer lloc, que l'autoritat no ha de pactar amb el joc. Creiem, en segon lloc, que si hi pacta, hi ha de pactar honradament, adoptant un sistema i seguint-lo al peu de la lletra.

Després d'haver fixat així la nostra actitud davant d'aquesta qüestió delicadíssima, podem entrar en matèria.

La consigna que ha portat el senyor Raventós de Madrid, sembla que era de prohibir el joc en absolut.

I nosaltres preguntem: Està segur el senyor Raventós que el camí emprès pels seus subordinats és l'indicat per complir aquella consigna?

No ha advertit que subsisteixen una colla de taules en plena activitat?

No s'ha adonat que el sistema que sembla presidir les prohibicions i les tolerències té una certa relació amb la política de la U. M. N.?

No fem aquestes preguntes sense a quant va ni quant costa. Ja ho pot comprendre el senyor governador civil. Preguntem per què tenim sospites vehements que potser amb no gaire feina esdevindrien realitats comprovades.

Seria francament lleig, senyor governador, que en mig de tot el rebombori que ha promogut l'actual Govern espanyol amb la banderola de la supressió del joc, alguns senyors amb títol nobiliari preparessin bonament una mena de "sopa" per a les pròximes eleccions legislatives.

Converses filològiques

Un bell exemple de les absurditats a què condueix la traducció mecànica en els nostres diaris fa poc trobàrem en un despatx telegràfic *fueron engrosando*, traduït per *foren engrossant!*

Prescindint que el verb corresponent a l'adjectiu *gros* és *engrossir* i no pas *engrossar*, farem esment en l'enormitat de traduir *fueron* per *foren*.

Es clar, que *fueron* del verb *ser*, és *foren!* Però el *fueron* del despatx no és del verb *ser* sinó del verb *ir*, i li correspon per tant *anaren*.

Cap català, gràcies a Déu, no dirà ni escriurà mai *foren engrossint* en lloc de *anaren engrossint;* i el *foren engrossant* del nostre diari és sols possible en una traducció feta paraula per paraula sense penetrar el sentit de la frase.

Aquest disbarat que ara constatem és un digne patió del que notàvem en una altra conversa: *se les ensiaven* per *les hi trametien*.

Caldria que les empreses periodístiques es preocupessin seriosament del treball de traducció dels despatxos castellans, per tal que no fossin possibles els disbarats vergonyosos que tots els dies apareixen en llur secció telegràfica.

T. Fabra

(Queda prohibida la reproducció sense citar la procedència)

PARENTESI CATALA

Una paraula entre les conferències d'E. d'Ors i J. M. Junoy

Amb un gran retard havem sabut les conseqüències de la famosa conferència d'Eugeni d'Ors a Castelló d'Empúries. Una llarga conversa amb Josep Carner que feia molt de temps que no vèiem, ens ha posat al corrent de tot això. Després, havem rebut i n'estem molt agraïts la conferència de Josep Maria Junoy a l'Ateneu contra les afirmacions pessimistes de l'Ors.

No assistirem a la festa de Castelló d'Empúries però ens trobàvem a Catalunya quan la conferència de l'Ors es publicà a "Las Noticias". Davant de les allusions que en la conferència es feien a un nostre pobríssim article escrit a Roma, algú ens digué que convenia contestar al conferenciant. Nosaltres ens negàrem a fer això perquè essent la conferència un atac integral a la que podríem anomenar cultura catalana de 1920-1922, no ens erèiem en el dret ni ens trobàvem en posició de fer-ne una integral defensa. El nostre nom i el nostre article figuraven en la conferència com un simple pretext. D'altra part, Eugeni d'Ors és sempre un crític prou fort per justificar la sortida d'una persona millor col.locada que nosaltres tant del ram de la cultura oficial, com del camp extraoficial. Sortí a contestar el parlament de Castelló, En Nicolau d'Olwer, el qual ho féu en aquestes planes de LA PUBLICITAT i en un tó de perfecta correcció, com és costum en un sector de l'Acció Catalana". (Vegi's la nota del Raventós contestant un article de Gaziel sobre els elements del nacionalisme maximalista. Gaziel, en aquest escrit treu tot el "gracejo" de què és capaç un cervantista ilustre i un profund coneixedor de la tradició literària castellana que passa per Núñez de Arce. Els espanyols han inventat la cursileria i a "La Vanguardia" l'han perfeccionada fins a la sublimitat).

Josep Maria Junoy ha cregut que la defensa de Nicolau d'Olwer era insuficient i ha donat una conferència d'una gran vivacitat a l'Ateneu. El gest és magnífic i la intenció exemplaríssima. Sempre havem tingut per J. M. Junoy una admiració incondicionada. No havem sentit mai cap entusiasme per l'intel.lectual escèptic, ni per l'empedreït, ni pel tou, ni pel mòrbid. La correcció és una cosa que està molt bé davant de certes senyores i per a les relacions interiors. Dels homes i sobretot dels homes intel.ligents, el que compta és la passió. Hem cregut sempre que Josep Maria Junoy era un dels pocs intel.lectuals de Catalunya apassionats. Per això havem cercat la seva companyia — com havem cercat la companyia dels altres catalans apassionats — i li hem donat tota l'admiració de què som capaços. Si no havem fet més és perquè no havem pogut. La conferència de l'Ateneu que inaugura potser el que ha faltat en el nostre renaixement, això és, la passió intel.lectual pública i responsable converteix la nostra vella admiració per Josep Maria Junoy en pur entusiasme.

I ara, al.ludits també directament com havem estat pel conferenciant de l'Ateneu, demanem un xic d'espai per parlar lleugerament de l'article que escriviem a Roma, l'estiu passat.

Quan parlàvem de tristesa i de buidor parlàvem, primer, de política, després de literatura. No ens podríem referir a la cultura que desenrotllen les nostres corporacions públiques perquè no haven estat mai en contacte amb les coses oficials. El nostre tarannà, el nostre vagabundatge, la nostra formació exclusivament autodidàctica ens han desplaçat sistemàticament de les coses oficials. Creiem, ben entès, però, que aquestes coses són molt dignes de respecte i d'admiració i creiem sobretot que com a nacionalistes tenim l'obligació de defensar-les a peu i a cavall contra qui les ataqui. Fins que el nostre piet no sigui resolt, fins que el català no pagui contribucions catalanes, no hi ha dret a fer el mahigne sinó que el que cal és obeir i servir. La crítica arribarà un dia o l'altre, si a Déu plau. Ara, l'únic dret que tenim és el de elogiar.

La política activa, és ja una altra cosa, perquè és desligada dels dogmes del patriotisme oficial. I bé. Els adjectius que acumularem el mes d'agost a la nostra política eren veritat i el que desitjaríem és que els fets els desmentissin. Per combatre la nostra política oficial tenim avui una gran arma, una experiència que ningú no s'atrevirà a discutir: el feixisme. Del més de març de l'any passat que som a Itàlia.

Havem estat en aquest temps en contacte amb una de les lliçons d'eficàcia política més fulminants de la nostra època. Havem vist quasi el naixement, la creixença i el triomf del feixisme. Com a nacionalistes, és dir, com a homes que tenen plantejat davant de si mateixos un problema exactament igual al que els feixistes tingueren plantejat tot l'any 1922 (fins a octubre), aquesta lliçó és d'una llargada insospitada. El feixisme ens ha demostrat que el món és de qui el vol. I que tothom pensi que l'Estat italià era una cosa infinitament més forta que l'Estat espanyol esquàlid! Però, no és pas hora ara de detallar. Les persones coneixedores de la Itàlia de 1922, coneixedores encara que sigui a través dels nostres pobres articles, saben de què es tracta. En un mot: mentre el nacionalisme serà una cosa acadèmica o cosa electoral, o plutocràtica, ningú no em podrà negar el dret de dir que la nostra política és trista i buida. Això per no dir altra cosa.

I un mot sobre la nostra literatura. Nosaltres, havem arribat a la literatura catalana, sense passar per cap de les capelletes que existien a Barcelona l'any 1918. Llavors, encara hi havia les escorrialles del vuitcents i les escorrialles de la revista "Joventut". D'altra banda arribàvem al seu grau de maduresa els homes provinents de "El Poble Català" i el noucentisme i la confraria dels deixebles de l'Ors batia el seu plè. Podem dir que res no havem xuclat de les dues primeres supervivències i que encara menys havem estat en contacte amb els anomenats noucentistes. L'aire de buidor descordada dels primers ens ha repugnat sempre tant com l'aire de deshumanització pedanteria dels segons. La nostra petita intuïció, el nas, potser la nostra formació, potser els nostres amics, ens feren de massa bona hora demanar a la literatura això: un batec d'humanitat expressat amb natural senzill i plà. Després havem vist que això era la mateixa joventut, la màxima modernitat i la veritable dificultat. Després havem vist que la naturalitat, el que en podríem dir el "sermó pedestris" d'Horaci és la més alta característica dels nostres clàssics. Amb aquests antecedents mínimament ens podríem engresecar amb la voluta daurada dels elegants, amb la pesedera de "La Revista", amb les poesies d'En López Picó i dels seus innombrables seguidors. Malament ens engrescàrem ja amb tot el que sigui retòrica o gramaticalisme o desviació estilística. Tot això és cosa de diletants i la invenció dels que escriuen sense tenir res per dir.

Un dia o l'altre haurem de parlar llargament d'aquestes coses. Però el cert és que el descobriment de la naturalitat fet en una època de la vida que molts d'amics meus dedicaven a l'exploració de l'antinatural, per un cantó, la meva entrada en el periodisme actiu és a dir en aquesta escola que obliga a escriure amb l'intent de fer-se entendre i llegir de tothom, la meva procedència finalment, catalaníssima — ni un fill de pis, ni un muntanyenc, ni un bar de Lleyda, sinó la mar, davant de casa i l'Empordà al darrera — totes aquestes grans experiències m'han orientat per un camí de preferències que posteriors acostaments amb literatures estrangeres i una més llarga i densa lectura no han fet més que confirmar. Si vaig equivocat o no, ja ea parlarem un altre dia. Ara, em plantejo les coses com un lector una mica curiós i com un lector veig l'estat actual de la literatura catalana dels nostres dies, i bé, noto un allunyament entre aquesta literatura i el lector.

Per l'octubre passat hi hagué junta general del Col.legi de Metges de la "provincia" de Barcelona, amb l'objecte de fer un reglament nou de l'entitat. Des-

La llengua Catalana i el Col'legi de Metges

prés d'una hora de discussió s'aprovà l'article primer del nou reglament, que en forma de proposició fou presentat per alguns socis, dient textualment així: "La llengua oficial del Col.legi de Metges, de Barcelona, es la llengua catalana." Aquesta proposició fou aprovada per "unanimitat", amb els vots de la presidència inclusius.

Discutit i aprovat el nou reglament passà ja a la seva aprovació, a la superioritat oficial, la "Junta Provincial de Sanidad", organisme de l'Estat espanyol, que fins ara no sabiem quines funcions tenia per haver estat pràcticament inèdites, però que amb el present motiu ens il.lustrà sobre la seva missió.

Del que ha passat amb el nou reglament res en sabem per conducte oficial del Col.legi; mes particularment la una temporada que ens enteràrem de com la "Junta Provincial de Sanidad" l'havia aprovat, excloient-ne, però, l'article primer. Això no ens vingué de nou, tenint en compte que aquesta "Junta" és una delegació oficial del Govern d'Espanya, per més que estigui composta de senyors de la nostra terra en bona part, que algun dia caldrà anomenar.

Fins aquí el fet no ens hauria molestat gaire si la Junta del Col.legi de Metges, mandatària de les ordres rebudes dels col.legiats, hagués actuat, interpretant l'unànim sentir d'aquests.

Per contra, dita Junta directiva, fent cas omís de l'expressió unànim dels socis, i fins contradient la seva volació, ha fet el paper de pur organisme burocràtic, que tant bé desempenya de molts anys en aquesta banda, i sotmesa en absolut als principis que informen la "Junta Provincial de Sanidad", ha deixat de banda la voluntat expressa pels socis, continuant en espanyol els rètols, fent les actes en un sabrosíssim castellà, etc., etc.

I com si això no fos prou encara, sol acabar demostrant el seu entusiasme de delegació espanyola amb la publicació, per primera volta, d'un luxós periòdic o revista, aparegut fa una setmana, escrit en idioma espanyol, sobre paper satinat, ilustrat amb formoses fotografies d'operadors en funcions i omplenant la doble plana central les magnífiques fotografies de la magnífics senyors que composen tant ilustre Junta directiva. Però no ha acabat tampoc aquí la tanda d'actuacions de la Junta, sinó que llegint el xàfec que sobre d'ella anava a caure en una pròxima junta general, assenyalada per a les darreries del mes que som, amb motiu d'aquestes coses i moltres d'altres que temps ha que bullen, ha acordat per majoria de vots en la seva darrera reunió no celebrar aquesta junta general, sangrant-se amb salut per a ofegar posibles i justes crítiques.

Aquest es el motiu que m'ha determinat a fer públic el tracte que dóna a la nostra llengua la Junta del Col.legi.

Tenint molt camí a fer, encar perquè la gent de casa tracti a la seva llengua tal com deuria, són continuals els greuges que reb dels malcixos fills de Catalunya; així està passant encara al Col.legi de Metges en tots els membres de la Directiva són fills de terra catalana, tant amb el fet que un veïgut company andalús, que parla correctament el català, fos un dels firmants de la proposta reivindicadora de nostra llengua mare.

Lluís Vila Abadal

tor infrascrit. (Parlo naturalment en general, que les excepcions són al cor de tots). Cada vegada que vinc a Catalunya i parlo amb la gent, em descobreixen les seves angúnies i aquestes angúnies són les meves. Si aquestes engúnies són la prova de la superioritat dels autors, que Déu sigui beneït i alabat. Si són la prova del contrari un instint d'elemental confort i millorament, m'ha de fer dir públicament que els qualificatius del meu escrit de Roma són certs.

Si hi ha algú que no hi està conforme, que dissimuli. Però que comencin les votacions. Sufragi restringit, ben entès perquè no diguin el que s'acostuma a dir del sufragi universal.

Josep Pla

FINANCES I COMERÇ

SESSIO DE BORSA
del 16 de gener de 1923

BORSI MATI

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nord	70'70	70'70	70'50	70'50
Alacants	70'55			70'55
Colonials	66'50	66'60	66'50	66'60
Aigües	110'35			110'35

BORSA TARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	70'35	70'40	70'20	70'20
Alacants	70'30	70'35	70'20	70'20
Càceres	34'40			34'40
Colonials	66'75			66'75
F. C. Metrop.	116	116'50	116	116'50
Aigües	110'50	110'75	110'25	110'25

Cotització oficial de la Borsa de Barcelona

Dia 16 de gener de 1923

DEUTES DE L'ESTAT

Deute interior 4 0/0 P	70'45
" Exterior 4 % P	85'00
" Amort. 4 % E	
" Amort. 5 % P	97'30
Obs. Tr. V/. 1 juliol 1922 S. A.	
" " " S. B.	
" " 4 juny 1924 S. A.	
" " " " B.	102'35
" " 4 febrer " S. A.	103'45
" " " " B.	103'35

AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS

Deute municipal E. 1903	
1904	
1905	
1906 Ser. A.	
1906 Ser. B	79'50
1905 Ser. C	
1907 Ser. D	
1910 Ser. D	
1912 Ser. E	
1913 Ser. E	
1914 Ser. F	
1913 Ser. B	78'25
1916 Ser. B	
1917 Ser. E	
1918 Ser. B	78'25
1919 Ser. B	
1920 Ser. B	78'00
1921	97'50
Deute Ensanpla E.º 1890 4 1/2	95'75
" " " 1907	
" " " 1913	85'25
Bons Reforma " 1908	80'65
Dipt.º Barna. Emplit. 6.000.000 P.	
" " " 5.000.000	
" " " 18.000.000	
Mancomunitat Catalana E.º 1914	
" " E.º 1918	72'75
	72'60
Caixa Crédit Comunal	
Obligs Port Barna. 4 1/2	72'75

OBLIGACIONS

Norts 1.ª Ser. Nacionals	69'15
" 2.ª Ser. "	69'50
" 3.ª Ser. "	
" 4.ª Ser. "	58'50
" 5.ª Ser. "	68'75
Especials Pamplona	59'00
Prioritat Barna.	
Segòvia Medina	57'00
Andaluses 1.ª Ser.	
" 2.ª Ser.	
Alms. València Terrag. 49/0.	
" Adm.	63'25
M. S. A. 1.ª	66'75
" " 2.ª	64'75
" " 3.ª	
" " Ser. A.	91'00
" " " B.	74'50
" " " C	68'85
" " " D	69'25
" " " E	75'65
" " " F	84'65
Françes 1864	67'50
" 1878	52'00
C.º Gral. Tramvies 4 0/0	
" " 5 0/0.	
Ferrocarrils de Catalunya	
Companyia general ferrots. Catalans	96'00
Companyia Barcelonesa Electricitat	
Aigues de Barcelona 4 0/0	
Catalana Gas i Electr. Ser. E.	74'25
" " " " F.	74'25
Energia Elèctrica, de Catal.ª 5 0/0	86'25
" " " 6 0/0	85'25
Societat Productora Forces Motrius	84'00
Companyia general Tabacs Filipines	99'75

ACCIONS COMPTAT

Catalana Gas Electricitat	
Ebro d'Urgell	
Espanya Industrial	
Star. Gral. Telèfons.	
" Peninsular idem	
B.º Amèrica d'Electricitat.	186'50

DIVISES ESTRANGERES

Francs, 65'65.	
Idem suïssos, 121'00.	
Idem belgues, 30'01.	
Lires, 31'35.	
Dòlars, 6'13.	
Marcs, 0'07.	
Corones, 0'01 1/2.	

BORSI NIT

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Norts	70'30	70'30	70'05	70'10
Alacants	70'10			70'10

VALORS QUE NO ESTAN INCLOSOS AL BUTLLETI OFICIAL AL PRESENT I ES COTITZEN A BORSA

Bons Finals. Exposició, 6 per 100	96'75 paper
Barcelona Traction and Ligt 7 per 100 (1921)	100'25 op.
Barcelona Traction and Ligt " per 100 Preferents	106 diner

RECTIFICACIO DE DENUNCIA

La Tesoreria Central d'Hisenda, amb referència a la denúcia publicada en aquesta Borsa el dia 4 del corrent, diu a aquesta Presidència, am ofici data 11 del corrent, el següent:

En ofici data 2 del actual, comunican l'haver desaparegut diferents títols de la Deuda Perpètua interior 4 per 100, s'hi varen incloure 1 de la sèrie B número 232124 i 1 de la sèrie C núm. 236499 que al seguir l'inspecció dels dipòsits en custòdia a aqueixa Tesoreria, apareixeren en un altra dipòsit del que falten 1 de la sèrie B núm. 259385 i 1 de la sèrie C número 262980, pregan se serveixi manar la retenció d'aqueixos darrers i aixcar la denúncia que pesa sobre els primers.

BORSA DE MADRID

Interior comptat, 80'60.
Amortitzable, 4 per 100, 91'00.
Idem 5 per 100, 97'25.
Exterior, 86'40.
Banc d'Espanya, 589'50.
Idem Riu de la Plata, 243'00.
Tabacs, 245'00.
Sucreres preferents, 78'25.
Idem ordinàries, 39'00.
Cèdules, 91'00.
Nords, 350'00.
Alacants, 350'00.
Francs, 43'00.
Lliures, 29'00.

PARIS TANCA

Canvis s. Londres, 66'78.
Idem B.lgica, 91'10.
Idem Espanya, 229'75.
Idem Holanda, 583.
Idem Itàlia, 79'10.
Idem Nova York, 14'74.
Idem Suècia, 396'50.
Idem Suissa, 276'50.
Idem Noruega, 271'25.
Idem Dinamarca, 291.
Idem Berlín 00875.
Idem Viena, 002150.
Idem Praga, 41'10.

DESPRES TANCA

Lliures, 68'70.
Pesseles, 22975.
Lires, 72'10.
Dòlars, 14'74.
Francs suissos, 276'50.
Marcs, 009.
Corones, 21'00.

LONDRES — TANCA

Cèdules argentines, 16 3/16.
Exterior, 75.
França, 63'65.
Nova York, 46509.
Espanya, 29975.
Suissa, 24'50.
Holanda, 1177.
Itàlia, 95'31.
Suècia, 17305.
Portugal, 940.
Argentina, 43'87.
Montevideo, 4257.
Chile, 35'40.
Berlin, 74500.
Copenhague, 23575.
Yokohama, 2106.
Bèlgica, 7545.
Noruega, 25195.

SOLER I TORRA GERMANS
Banquers
BITLLETS

Francesos, 44'40 per 100.
Anglesas, 29'65 pesetes.
Italians, 31'30 per 100.
Belgues, 41'05 per 100.
Suissos, 120'10.
Portuguesos, a 22 pesetes.
Alemanys, 0'09 per 100.
Austriacs, 0'015 per 100.
Holandesos, 2'49 pesetes.
Suècia, 1'55 pesetes.
Noruega, 1'04 pesetes.
Dinamarca, 1'14 pesetes.
Romania, 3'75 per 100.
Estats Units, 6'30 pessetes.
Canadà, 6'05 pesetes.
Argentina, 2'30 pesetes.
Peruans, 90'00 pesetes.
Paraguayos, 9'10 pesetes.
Chilens, 0'65 pesetes.
Japonesos, 2'80 pesetes.
Argelins, 43'40 per 100.
Egipte, 29'60 pesetes.
Filipines, 2'75 pesetes.

OR

Alfons, 424'50 per 100.
Onces, 424'00 per 100.
4 i 2 duros, 424'00 per 100.
1 duro, 424'00 per 100.
Isabel, 428'00 per 100.
Francs, 424'00 per 100.
Lliures, 31'15 pesetes.
Dòlars, 6'42 pesetes.
Cuba, 6'10 pesetes.
Mexicà, nou, 426'00 per 100.
Venezuela, 423'00 per 100.
Marcs, 448'00 per 100.

CHAVES I PUIGERT S en .
Negociem tots els cupons venciment 1 gener próxim.
Rambla del Centre, número 6
Telèfons 1230-1231 A

Mercat de Llotja

FARINES

	Ptes.
Gran força	76
Menys "	74
Blanca extra	63
Corrent	62
Superfina superior	60 1 61
" corrent	59 1 60
Vagons arribats: Nord, 12.	
" " Alacant, 4.	

CEREALS

	Comptat	Termes
EE. UU. groc		
Blat de moro (Plata vell),		
" " " nou	32	32'25
Civada Extremadura,		35
" roja		34
Ordi		26
Faves Prat		45
" València		47
Favons Marrocs,		45
" Jerez rms		49
Veces de Sevilla		36
" Vera		
Escaiola Sevilla		48
Mill Estranger		
" Comarca		
Herta		
Titus		

Tots aquests preus són per 100 quilos i per mercaderia sobre carro.

Garrofa negra nova	35
" Matafera	33
" Portugal	
" Roja	31
" Ibiza	25
" Mallorca noves	25 1/2

DESPUALLES

Farines número 4	27
Segones	23
Terceres	20
Quartes	19

Preus per sacs de 66 quilos.

	Rals
Merat,	17
Segonet	161/2
Sèrd	15

Vagons arribats: Alacant, 4 de civada.
" " Nord, 1 d'ordi, 1 de m.

ARROS

Bomba Floset,	114
" núm. 12,	105
" " 16,	101
Benlloch O,	53
Selecta,	52
Matiset,	50

Vagons arribats: Nord, 7 de blat.
" " Alacant, 9 de idem.

CIMORS

Sabc núm. 31,	120
Jeres " 1,	130
" " 2,	119
" " 3,	114
Palous	60

MONGETES

Amonquilina,	67
Coco país,	
Pinet noves,	73
Mallorca,	72 1/2
Mallorca,	
Pinet València	69

Mercat de vins

Preus per grau i hectòlitre i mercaderia posada al celler del colliter, informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de Vins de Barcelona:

Penedès blanc, a 1'65.
Idem negre, a 1'65.
Camp de Tarragona blanc, a 1'75.
Idem idem negre, a 1'75.
Conca de Barbarà blanc, a 1'50.
Idem idem negre, a 1'50.
Priorat negre, a 2.
Vilanova i Geltrú negre, a 1'73.
Igualada negre, a 1'65.
Martorell blanc, a 2.
Manxa blanc, a 2.
Alacant negre, a 2'25.
Mistela blanca, a 2'75.
Idem negre, a 2'75.
Moscatell, a 4.
Mercat animat.

Mercat Central

Patates bolado Candia, a 30.
Idem idem país, a 25.
Idem bufé Vich, a 20.
Moniatos Mallorca, a 19.
Sebes de l'Ampordà, a 15.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Alls (Cap-pares), a 3 pessetes forc.
Idem primera, a 2.
Ide segona, a 1.
Peres d'Aragó, de 80 a 100.
Pomes, de 80 a 120.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Plátans de Canàries, de 1'20 a 1'50 pessetes dotzena.
Melons de València, a 12 pessetes.
Taronges, a 35 pessetes el miler.
Mandarines, de 35 a 45 pessetes.

Mercat d'olis

OLIS D'OLIVA

Corrent bo, a 122'60.
Idem superior, a 185'05.
Classe fina, a 217'30.
Idem extra, a 232'17.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Mercat sostingut, amb tendència a millorar.

OLIS DE PINYOLA

De color verd, de 86'06 a 91'30.
Idem groc primera, de 100'30 a 104'30.
Idem idem segona, de 91'30 a 95'06.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Mercat amb poca animació.

OLIS DE COCO

Blanc, amb envàs, a 130.
Cochin, a 160.
Palma, a 100.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Mercat sostingut.

OLIS DE LLINOSA

Cru, a 170.
Cuit, a 170.
Sense color, a 200.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Hi ha més animació que les setmanes anteriors.
En caixes, 8 pessetes més per 100 quilos.

OLI DE CACAUET

Corrent, a 185 pessetes els 100 quilos.
Hi ha manca d'operacions.
Arribades de la present setmana a l'estació del Morrot:
Oli andalús, 2 vagons.
Idem del país, 104 idem.
Queden a l'esmentada estació 13 vagons del país.

Secció Marítima

Moviment marítim

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Nemrod", de Sevilla, amb explosius. Amarrat moll de Costa. Consignatari, Soler.

Vapor espanyol "Cabo Higuer", de Palamós, amb càrrega general i 7 passatgers. Amarrat moll del Rebaix. Consignatari, Ibarra i Companyia.

Vapor espanyol "Mallorca", de Palma, amb càrrega general i 54 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor anglès "Cid", de Gijon, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona S. Consignatari, Mac Andrew.

Vapor espanyol "Tirso", de Cartagena i escales, amb càrrega general i 68 passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari Fill de Ramon A. Ramos.

Llagut espanyol "Teresa", de Vinaroç, amb garrofes.

Vapor norueo "Vera", de Burdeaux, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Mallol i Bosch.

Pailebot espanyol "Joven Paquito", de Palamós, amb càrrega general.

Vapor holandès "Perseus", d'Alacant, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona N. Consignatari, Talavera.

Vapor espanyol "Antonio López", de Veracruz i escales, amb càrrega general i passatge. Amarrat moll de Balears.

Goleta danesa "Niall", de Lisboa, amb carregament de bacallat, amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari, Condeminas.

Vaixells despatxats

Llagut espanyol "Anita Martínez", amb càrrega general, cap a Castelló.

Vapor espanyol "Jàtiva", amb càrrega general i trànsit, cap a Pasages i escales.

Vapor espanyol "Tordera", amb càrrega general, cap a Las Palmas i escales.

Vaorp espanyol "Romeu", en llast, cap a Canàries i escales.

Vapor espanyol "Camosa", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol "José Maria", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol "Nemrod", en llast, cap a Bilbao.

Goleta espanyola "Comercio", amb càrrega general, cap a Sant Feliu.

Vaixells sortits

Vapor holandès "Groenlo", en llast, cap a València.

Vapor finlandès "Suomen Poika", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Ramón", en llast, cap a Aguilas.

Vapor anglès "Pinzón", amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

NOVES

Són esperats els següents vapors carboners: "Thatos", "Ampurdàn", "Cirilo Amorós", "Ville de Bastia", "Heim", "Fernando L. de Ibarra", "Maria Antonieta" i "Recto".

— El vapor italià "Giulio Cesare" que ha d'arribar procedent de Buenos Aires i escales, no entrarà probablement fins aquesta nit.

— Amb càrrega general són esperats els vapors "Canadia", "Cisneros", "La Guardia" i "La Cartuja".

— El dia 25 del corrent sortirà d'aquest port cap a Nova York, Cuba i Mèxic, el vapor "Montserrat", de la Companyia Transatlàntica.

— Cap a Puerto Rico, Santiago de Cuba i Havana, sortirà el dia 24 el "Barcelona", de la línia Pinillos.

Consultori Cirurgia. Malalties de la dona. Vies urinàries. De 11 a 1; 4 a 6. Ec. 6 a 8. Fontanella, 15, primer.

L'HERNIA

El seu guariment per l'aire comprimit. Magnífic tractat altament científic, traducció espanyola de la célebre obra de l'eminent especialista francès A. CLAVERIE, de París; 100 pàgines profusament il.lustrades, plenes de consells pràctics, d'utilitat immediata i a l'abast de tothom. Enviu avui mateix el vostre nom i la vostra direcció ben clares i llegibles, i rebreu aquest tractat completament de franc i amb absoluta reserva.

El nostre especialista tindrà molt de gust a donar verbalment totes les explicacions que se li demanin a:

BARCELONA, tots els diumenges, de deu a una del matí, al nostre despatx, Lauria, 26 (quasi al costat de l'Hotel Ritz);

SAN FELIU DE GUIXOLS, divendres, 19 de gener. Hotel Les Noyes;

FIGUERES, dilluns, 22 de gener. Hotel de París;

GRANOLLERS, dimecres, 24 de gener. Hotel d'Europa;

VICH, divendres, 26 de gener. Hotel de Colomb;

IGUALADA, dilluns, 29 de gener. Hotel de l'Univers.

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 16 de gener de 1923.

Hores d'observació: 7, 13, 18

Barómetre a zero i al nivell de la mar, 768'2; 764'9; 762'4.
Termómetre sec, 6'2; 13'2; 10'9.
Termómetre humit, 4'7; 9'0; 7'0.
Humitat (centèsimes de saturació): 78; 53; 53.
Direcció del vent, ESE; S; S.
Velocitat del vent en metres per segon, 1; 4; 4.
Estat del cel: Clar.
Classe de núvols
Temperatures extremes a l'ombra:
Temperatures extremes a l'ombra
Màxima, 16'2.
Mínima, 5'9.
Id. arran de terra, 2'6.
Oscil.lació termomètrica, 10'2. Temperatura mitja, 11'0.
Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0'0 milímetres.
Recorregut del vent en igual temps, 47 quilómetres.
Observacions particulars: Boira.

LA PUBLICITAT
PREUS DE SUBSCRIPCIO
Barcelona: Dues pessetes cada mes. Catalunya, Espanya i Portugal, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis idem; 30 un any.
Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió científica demà dimecres, dia 17, a les deu del vespre, en la qual els doctors Corachan i Sicart faran una comunicació sobre "Un cas d'invaginació intestinal".

CARTUJANO
Vi blanc, 0'85 amp. lit.
Cellers ARNO & MARISTANY

Ha mort a Figueres En Conrad Tauler Sagrera, pare de l'advocat i ex-regidor republicà nacionalista del nostre Ajuntament, En Joan Tauler.

El mort era un dels més antics republicans federals de la capital de l'Alt Ampurdà, encara que feia ja temps que estava retirat de la política activa.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

L'Institut Médico-Farmaceutic celebrà sessió científica ordinària el passat dilluns, en la qual el doctor Fargas Raynnet desenrotllà el seu tema: "Consideració sobre un cas de fibroma enfacedat amb inversió uterina".

Després d'exposar la història clínica, féu consideracions molt atinades respecte a la patogènia del mateix, prenent part en la discusió el doctor Comas Camps.

Si encara no usen la llàmpara
VULCAN 1/2 WAT
assageu-la i l'adoptareu
Rambla Flors 26, botiga

Els dies 17 i 18 continuarà, a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, Portaferrissa, 6, principal, el cicle de 15 conferències, a càrrec d'En Josep Grau, sobre Física dels raigs X.

PARAIGUES CARDUS
Portaferrissa, 10

El diumenge passat visitaren el Temple de la Sagrada Família les alumnes de l'Escola Parroquial i Acció Social Catòlica de Nostra Dona de la Bonanova.

Pel diumenge vinent té anunciat visitar-lo l'Associació de Deixeblos del Liceu Dalmau.

EXPOSICIO DE PAISATGES DE MALLORCA

de Pilar M. Sureda, Francesc Roselló, Antoni Gelabert, Bartomeu Ferrà. Del 15 al 31 de gener. Casa Homar. Canuda, 4.

Dilluns van ésser inaugurades les exposicions de paisatgistes mallorquins al Saló Homar, carrer de la Canuda, i la d'En Bartomeu Ferrà al "Camarin" del carrer de la Corribia. En parlarem degudament.

S'EMPAPEREN HABITACIONS A 15 PESSETES
Font de Sant Miquel, número 4 (Darrera la casa de la Ciutat)

El reputat artista N'Enric Mallat ha inaugurat una exposició de fotografies a les galeries de l'Orfeó Gracienc.

L'exposició esmentada, que es troba molt concorreguda, estarà oberta fins al 28 del corrent, podent-se visitar cada dia des de les deu del matí a les onze de la nit.

CORDILLERA
Vi blanc, 0'75 amp. lit.
Cellers ARNO & MARISTANY

Fàbrica d'impermeables
marca "EL GALLO"
Pacareu, Seriñà i Valls
Balmes, 18. — Barcelona
Altes novetats

Chassaigne Freres
CHASSAIGNE FRERES
Claris, 43
Pianos, Autopianos, Harmònium, Rotlles perforats, Pianos de lloguer i d'ocasió, Vendes a terminis, Pianos estrangers

Demà, dijous, dia 18 de gener, de set a vuit de la tarda donarà, a l'Institut Francès, una conferència pública el senyor J. J. A. Bertrand, la qual versarà sobre "Henri de Régnier et le mouvement symboliste". Es llegiran pàgines escollides, pel senyor Auffray.

Malgrat dels rumors que darrerament ho contradeien, el ball anual organitzat per la "Unió de dames de França" tindrà lloc el dia 20 del corrent, a les deu de la nit, a l'Hotel Ritz.

Elegante
Revista del pentinat i de la llessa femenina. Ha sortit avui. Venda, 1 pesseta

Photo-Studi Areñas
CORTS CATALANES, 670

Havent tingut noticia el Patronat de Menors abandonats i presos que cert subjecte es presenta a demanar almoines en nom d'aquella entitat, fem públic que tal subjecte explota la caritat sense donar res al citat Patronat.

JOIES VILANOVA UNIO, 6

TOS Catarros, Refredats, Bronquitis, cròniques, es curen ràpidament amb l'Elixir Gomenol Climent.

La Junta de Govern de la Cooperativa d'Estalvi del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, convoca a tots els socis inscrits a la mateixa, perquè assisteixin a la Junta general extraordinària que tindrà lloc dissabte, dia 20, a les deu del vespre, per a discutir la modificació d'alguns articles dels seus Estatuts i les derivacions conseqüents.

L'antiga cota de malles era una armadura contra les feridas
ELS VESTITS DE LLANA INTERIORS DEL
DOCTOR RASUREL
Són una armadura contra les refredats

Dipositaris a Catalunya:
Roig i Guasch, Plaça Real, 10 | E. FUREST, P. Cruzada, 12-14
Demaneu Catàlegs

Fàbrica d'Orfebreria
Articles per a presents i taula
Vendes al detall
Preus sense competència
4 - Portaferrissa - 4

No desitja ésser sempre el primer?
"BROMOGRAPH" màquina reproductiva elèctrica per a la confecció de postals, catàlegs, marlons, etc. En dues hores pot fer vostè mateix 1.000 reproduccions prescindint d'impressors fotogravadors i a preu molt més econòmic.
METRON, Plaça Catalunya, 17

Banca Marsans
Valors - Cupons - Giro - Canvi - Cotons - Viatges
Barcelona - Rambla Canaletes, 2 i 4

Queda oberta la negociació del cupó

DEUTE AMORTITZABLE, 5 per 100

Venciment 15 de febrer vinent

DIRECCIO TELEGRAFICA MARSANSBANK
Apartat de Correus, número 1
Telèfons números 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID: Avinguda del Comte de Peñalver, 18

Del míting de Vilafranca

Text íntegre del discurs d'En Rovira i Virgili

SALUTACIO

Patriotes del Penedès: Saludo la vostra terra verdejant i trencada, escampall de viles i poblets dintre les petites valls i a la vora de l'aigua amiga dels rius. Saludo aquesta comarca, que era en els temps prehistòrics la part septentrional de la Cossetània i que en l'Edat Mitjana, en els temps de la reconquista contra els moros, va ésser el llaç d'unió entre la Catalunya vella i la Catalunya nova. Saludo la població de Vilafranca, rica de records històrics, rica de fills gloriosos, llit mortuori d'aquell agregi rei català, Pere el Gran, breçol d'En Llorens i Barba, d'En Milà i Fontanals, d'En Torres i Bages. Salut per vosaltres, gent del Penedès, i llibertat per la pàtria catalana!

EL RESPECTE ENTRE ELS CATALANS

Em proposo parlar avui amb la màxima serenitat i amb el degut respecte a les persones, i alhora amb perfecta claredat i amb tota franquesa. Vull recollir i contestar aquella part del darrer discurs d'En Cambó, que contradiu l'ideari que "Acció Catalana" ha alçat com a bandera.

Jo, senyors, no comparteixo el parer d'aquells que neguen a En Cambó tots els mèrits, totes les qualitats i tot sentiment català. No. Jo això no ho diré mai, perquè crec que no és just. I arriba per Catalunya un temps decisiu, que exigeix que els catalans, tot marcant les divergències i fins les oposicions que hi pugui haver, han d'esforçar-se per guardar entre ells la major justícia. Pot venir el dia del sacrifici heroic, i els evolutius que avui ens tracten d'extremistes, si se senten verament catalans, seran arrossegats a la lluita. Que els futurs soldats de Catalunya, quan s'arrenglerin en les línies de batalla, no s'hagin de penedir dels insults llançats. Per això, abans de combatre fortament les teories d'En Cambó, jo alço la meva espasa espiritual, saludant com els cavallers en el moment de començar el combat.

EL "TOT O RES"

La major part del discurs d'En Cambó a la Barceloneta va estar dedicada a combatre les teories que ell en diu extremistes, expressades en la fórmula famosa de "tot o res", nascuda a les darreries del segle passat, quan es produí dintre la Unió Catalanista l'escissió que més tard creà la "Lliga Regionalista".

Davant del "tot o res" que triomfà dins la Unió, els dissidents d'aquesta sostingueren la tendència a admetre qualsevol cosa. Però cal tenir present que en aquella època el "tot o res" no tenia la significació que avui En Cambó li dóna. Cal tenir present que en els seus començos la Unió Catalanista no sostingué pas, pel que fa a la llibertat de Catalunya, les teories maximalistes que sostenen avui nombrosos catalans. Recordo que en l'Assemblea de l'any 1892, en foren aprovades les famoses Bases de Manresa, va acceptar-se una proposició en el sentit que es donés l'ajut a la implantació total o parcial d'algunes de les bases. Quan a les acaballes del segle passat s'alçà la fórmula de "tot o res", el "tot" significava, no pas la independència, sinó la totalitat de les Bases de Manresa, aquestes bases que la Unió Catalanista ha posat dins d'un calaix, tancant-les amb pany i clau.

ELS ARGUMENTS HISTORICS

Per combatre els que ell anomena extremistes, En Cambó ha usat tres menes d'armes, ha retret tres classes d'arguments: els històrics, els econòmics i els geogràfics. Examinem-los.

Comencem pels arguments històrics. Tres fets de la nostra història ha citat En Cambó, amb el reforç d'un text d'En Prat de la Riba, per a demostrar que el "tot o res" ha estat causa de grans desgràcies, d'immenses desgràcies per a Catalunya. Doncs bé: jo no vinc a Vilafranca a posar càtedra d'història, ni vull fer de mestre pedant. Però he de dir que la interpretació que dóna En Cambó als tres fets històrics citats és fonamentalment i absolutament equivocada. Aquests fets són el plet del comte d'Urgell, la guerra dels Segadors i la guerra de Successió.

Parlem del cas del comte d'Urgell. Segons En Cambó, l'haverse entossudit el comte a mantenir el "tot o res" fou causa de grans danys per Catalunya. Pobre comte Jaume! Al cap de cinc segles de la seva tragèdia encara s'aleen veus catalanes per acusar-lo. La veritat és que en el seu cas no hi havia cap fórmula transaccional entre el tot i el res. La llegenda atribueix a la mare del comte, que era una italiana, Margarida de Monferrato, aquella frase famosa: "Fill: o rei o res". Ell va ésser rei i no ésser-ne hi ha algun terme mig? Es que potser es volia que el comte d'Urgell acceptés de les mans de Ferran el d'Antequera una cartera de ministre?

Ha citat també En Cambó la guerra dels Segadors. Tampoc a aquells fets pot aplicar-se la fórmula del "tot o res". Aleshores el Govern de Madrid volia destruir les llibertats catalanes, que no eren pas el "tot", sinó que consistien en una autonomia limitada, força limitada. Per defensar l'autonomia, els catalans van donar la sang i la vida. Qui pot censurar-los? Jo us dic que per tenir avui un Pau Claris donaria tots els ex-ministres catalans de la Corona d'Espanya. (Aplaudiments.)

Passem a la guerra de Successió. Igualment podem comprovar que no es tractava d'una tria entre el tot i el res. La tria que feren els catalans va ésser entre Felip i Carles. Durant molt de temps hi ha hagut en molts patriotes catalans la convicció, que jo he compartit també, que els catalans dels principis del segle XVIII van fer mal fet d'intervenir en una lluita dinàstica. Però estudis detinguts demostren que, pel bé de Catalunya, no podien fer altra cosa. No fa gaire que un jove i excel·lent historiador català, En Ferran Soldevila, va publicar un estudi provant que els catalans havien de posar-se necessàriament al costat de l'arxiduc d'Austria. En els meus estudis històrics he arribat a la mateixa conclusió. No hi havia aleshores transacció possible, perquè Felip V havia refusat de respectar les llibertats catalanes i fins una part d'aquestes llibertats. Aquells catalans havien de triar entre resignar-se passivament a la pèrdua de les llibertats, o fer per elles un últim i heroic esforç. Van preferir això darrer. I la data de l'11 de setembre del 1714 ha quedat com una data gloriosa en la nostra història. Cal retre homenatge a aquells catalans, perquè no solament mereix ésser honorat el vencedor que alça l'espasa triomfant, sinó també el caigut que se sacrifica per la causa de la Pàtria. (Molt bé.)

QUI HA DUT LA DECADENCIA?

Senyors, és fals i és injust el dir que la decadència de Catalunya la van dur els extremistes. Fins ara tots havíem convingut, fins En Prat de la Riba, i aquesta és la veritat, que la causa de la nostra decadència nacional fou tot el contrari, i que la portaren aquells catalans que van transigir amb les imposicions del poble hegemònic, que van abdicar de les característiques de la pròpia personalitat. Una de les causes principals de la decadència, en alló que és culpa dels catalans, la trobem en el poder de la reialesa, que va atreure els nobles catalans i va enfluernar el nostre poble. I és que la Monarquia espanyola, des de molts segles enrera, va aixafar Catalunya. Els homes que són monàrquics de la Monarquia dels altres no poden dir-se pròpiament nacionalistes. (Aplaudiments.)

SOM REPUBLICANS DE CATALUNYA

Per això els d'"Acció Catalana", ho vull dir ben clar, avui de fet som tots republicans, tots volem la República catalana. (Ovació.)

En aquest punt, hi ha dos matisos entre nosaltres. Els uns es decanten per la República catalana, tenint en compte que no existeix a Catalunya dinastia pròpia, nacional. Els altres, entre els quals jo em compto, som republicans sense condicions, ho som no solament perquè no hi ha dinastia catalana, sinó perquè doctrinalment creiem preferible la República a la Monarquia. De mi puc dir-vos que fóra republicà encara que a Catalunya tinguéssim deu dinasties. (Aplaudiments.)

ELS ARGUMENTS ECONOMICS I GEOGRAFICS

A més a més de les raons històriques, En Cambó exposava en el seu discurs una quanta arguments econòmics i geogràfics. Creu el cabdill de la "Lliga" que cal guardar-se del perill dels caps calents, i tenir en compte les realitats. Sí: cal témer els caps calents. Però jo us dic que cal témer encara més els cors freds, que són la cosa més perillosa per a la llibertat d'un poble. (Molt bé.)

No és aquesta l'hora ni l'oportunitat de parlar llargament de fets històrics i geogràfics. No fa gaires setmanes que a Reus vaig parlar amb alguna extensió d'aquest tema. I els fets que allí vaig exposar queden intactes després del discurs d'En Cambó.

ELS VATICINIS FRACASSATS

Només vull remarcar que abans de la gran guerra hi havia a Europa economistes, tan economistes almenys com En Cambó, que demostraven com dos i dos fan quatre que la unitat d'Austria-Hongria era indestructible. I ja ho veieu: pot dir-se, usant una frase popular, que del Imperi d'Austria-Hongria no n'han quedat ni les cues. (Aplaudiments.)

Hi havia també uns geògrafs i economistes que demostraven matemàticament que els petits pobles que hi ha a les vores de la Mar Bàltica no podien viure independents. I ara veiem allí una garlanda d'Estats lliures: Lituània, Letònia, Estònia, Finlàndia. I diuen que la independència els prova. (Aplaudiments.)

Sosté En Cambó que a l'endemà de la nostra independència hauríem d'unir-nos a Espanya novament. Això ja ho veuríem si es fes la prova. Cas de fer-la, davant els resultats tots quedaríem convençuts. Vull retreure, però, el cas d'un amic meu, que fiantse de teories naturals i biològiques, va aviar un ocell engabiat, esperant que tot sol tornaria ben aviat a la gàbia. L'ocell va sortir, i encara vola ara pel cel de la llibertat. (Aplaudiments.)

LA INDEPENDENCIA NO ES L'ISOLAMENT

Independència, senyors, no vol pas dir isolament. L'home lliure no ha de viure per força sol i feréstec enmig d'un bosc. Tampoc cal que els pobles lliures siguin feréstecs. Es cert que hi ha a la península ibèrica interessos comuns. No ens refusem a tractar-los. Però no creiem que exigeixin el sacrifici de la nostra llibertat nacional.

Llaços d'economia, relacions geogràfiques, llaços de convivència humana, tot això està bé. Tot això podem acceptar-ho, si ens entenem. Però les cordes i les cadenes d'imposició de Governs, de lleis, de llengua, d'ànima, això, no. Això no podem acceptar-ho. Per damunt de tot hi ha el dret a la nostra llibertat.

El sofisme d'En Cambó i d'altres consisteix a dir que aquests interessos i aquesta possible convivència tenen en la federació la fórmula de màxima ampliació política. Jo crec que la solució federativa és insuficient en el nostre cas. I ho dic jo, que vine del camp del federalisme, que fins fa cinc anys he estat partidari de la solució del problema català per medi dels principis federals. Els fets i els anys, però, no passen endebades. En els cinc anys darrers he vist el fracàs dins Espanya de les fórmules d'autonomia catalana. He vist també—i això és per mi l'argument més fort—que les nacions lliures de la post-guerra no s'han federat pas. He vist quina és la veritat sobre l'aplicació del federalisme. He vist que la federació serveix per unir les regions d'una mateixa nacionalitat, però que no és el llaç convenient per unir nacions diverses, perquè obliga a aquestes a cedir al poder federal facultats que no són essencials per a una regió, però que ho són per a una nació. Hi ha, més enllà de la federació, altres llaços per a la convivència i la relació entre nacions.

Quan es parla de la federació espanyola cal insistir en la pregunta: amb qui ens havem de federar els catalans? Volem que Catalunya es casi, i no li ofereixen un promès de carn i ossos. Li ofereixen ombres, noms, paraules perdudes entremig d'un silenci de ruïnes. On són les regions espanyoles, on són que no les veiem? Catorze estrelles, representant les catorze regions, hi havia a la vella bandera federal. Però en el cel de la nostra Pàtria aquestes estrelles han anat apagant-se, i avui només en brilla una. Catorze estrelles hi havia a la bandera federal d'abans. Però avui són molts els catalans que amb una estrella en tenim prou. (Aplaudiments.)

LES TRES ESTRELLES DE LA CATALUNYA GRAN

Permeteu-me, amics, que jo mateix em rectifiqui. Vosaltres, els qui teniu a les vostres banderes i als vostres segells, materialment o idealment, l'estrella solitària, penseu que una estrella sola, lluint en el nostre drap barrat, potser s'enyoraria. Enyoraria la germana València, endormiscada entre els jardins. Enyoraria la germana Mallorca, tota voltada de blavors, plena del sol més daurat que cau damunt la terra. Si per cas, poseu l'estrella solitària enretirada cap a un cantó, que deixi lloc perquè un dia l'acompanyi l'estrella de València i l'estrella de Mallorca. Aquestes, amb la de la Catalunya estricta, són els tres estels de la nostra raça, els de la nostra història, els de la nostra nació i els de la nostra llengua immortal. (Gran ovació, que dura llarga estona.)

LA MUSICA

"Revista Muzicala occitana"

Hem rebut el primer número d'aquesta interessant revista musical, que ha començat de publicar-se a Tolosa. La "Revista Muzicala Occitana" és orgue de la societat choral "Deodat de Severac", de la ciutat esmentada, i recorda marcadament en la seva tendència artística i presentació, la "Revista musical catalana" que publica l'Orfeó Català, l'orientació del qual segueix.

Aquesta publicació té per nosaltres, els catalans, un més gran interès perquè es proba palesa, ben eloqüent, que l'influència del nostre excels Orfeó va intensificant-se per les terres germanes de França, arribant fins la bella capital occitana on la Choral Deodat de Severac s'inspira en l'obra admirable del mestre Millet.

En l'article de presentació que encapsala la revista, el redactor en cap, Mr. Josep Poyer, fa una entusiasta defensa de la idea regionalista, doctrina que la publicació desentrotllarà amb tota la precisió i extensió necessàries. Mr. Doyer, dedica en son bell article un elogi efussiu a l'Orfeó Català, palesant l'admiració que sent pel nostre espandiment orfeònic que ell desitjaria veure arrelar al seu país.

Conté, a més, aquest primer número de la "Revista Muzicala occitana" una expressiva salutació del mestre Millet als orfeonistes tolosans, titulada "Als germans de Tolosa"; una bella poesia del poeta Antonin Perbesc, escrita en parla occitana; actes de la "Choral Deodat de Severac" i seccions de bibliografia i de notes diverses.

Saludem cordialment la "Revista Muzicala occitana" desitjant-li una llarga i eficaç durada.

* * *

L'"Associació Catalana d'Estudiants" ha organitzat un important concert que es celebrarà al matí del diumenge vinent, al teatre Goya. Hi prendran part el renomenat Orfeó Gracienc, interpretant un escollit programa, i la molt aplaudida Cobla Barcelona, la qual donarà a conèixer el més selecte del seu extens repertori.

* * *

El diumenge, dia 21, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc un interessant recital de mandolina a càrrec de la notable concertista senyoreta Natàlia Vilaret, la qual interpretarà un selectíssim programa en col·laboració de la professora de piano senyoreta Carme Solà.

LICEU

La vetllada d'aquesta nit al nostre primer teatre líric pot considerar-se com un veritable esdeveniment artístic; la reposició de l'òpera admirable de Mozart "Les noces de Fígaro" significa una solemnitat artística sols reservada als grans coliseus.

Demà, dijous, farà la seva presentació el divo tenor Carles Hacket, que ve precedit de molta fama, i el debut del qual ha despertat gran interès.

Indubtablement aquestes vetllades solemnes faran que el Gran Teatre del Liceu es vegi molt concorregut.

* * *

L'Associació Intima de Concerts ha començat el repartiment d'invitacions als seus adherits pels dos concerts que corresponen al mes present i que tindran efecte en les vetllades dels dies 19 i 29.

En el primer dels esmentats concerts quedaran satisfetes dues demandes endreçades a la directiva per gran nombre de socis, ço és que el violinista N'Antoni Brosa donés un altre recital i que el no menys famós pianista català també, N'Alexandre Vilalta, es fes sentir com a solista. Vençudes les dificultats de diferents ordres que suposa l'actuació en un mateix concert de dues eminències, la direcció de la Intima ha pogut realitzar aquestes justes aspiracions i ambdós artistes col·laboraran en obres a duo i en altres a solo.

A la sessió del dia 29 debutarà el Quartet Casals, novella agrupació integrada per joves concertistes.

* * *

Diumenge vinent, a les cinc de la tarda, l'Orfeó Català farà on son Palau de la Música Catalana el concert-repàs que mensualment dedica als seus socis protectors.

Noves religioses

Avui, Sants Antoni, abat; Marian, diacon, i Santa Rosalina, monja.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Nostra Dona dels Dolors. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa d'avui, Sant Antoni, abat, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Desemparats, al Pi, o a Sant Agustí.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). Tota de Nostra Dona del Sagrat Cor de Jesús.

A VALLS

La Diada de la llengua

Diumenge tingué lloc a Valls la Diada de la Llengua Catalana, organitzada per la Joventut Nacionalista, d'acord amb "Nostra Parla", de Barcelona.

A les deu de la nit, a la sala de conferències de l'Associació Catalanista, tingué lloc l'anunciat acte. La concurrència era molt nombrosa. Hi havia distingides senyoretes. Presidí En Tomàs Selva.

El primer en parlar fou

EN PERE BATALLA

Començà explicant eloqüentment l'elevada transcendència de la festa patriòtica que se celebrava.

De com tots els catalans havien contret amb la llengua nacional un deure d'amor i de gratitud.

I és avui, és en aquest instant, que el cor de tots batega de patriotisme, és sempre que davant els insults de la gent opressora a la nostra llengua nosaltres l'hem d'homenatjar afirmant la nostra fe i el nostre amor envers tot el que signifiqui Pàtria. (Aplaudiments.)

Acabà el seu discurs regraciant, en nom dels nacionalistes de Valls, la col·laboració dels oradors de Nostra Parla de Barcelona, cedint la paraula a

EN DOMENEC PALLEROLA

Adreça una salutació als nacionalistes de Valls i diu que sent profunda complaença en veure com ha pres efectivitat en aquell casal de l'Associació Catalanista l'acoblament íntim i fervorós dels millors vallenc per retre un homenatge, per parlar d'amor a la llengua catalana, resant una vegada més el credo de la Pàtria.

Aquesta nostra comunió que es tanmateix com un jurament de fe en la doctrina de la Pàtria, fa servir la més falaguera de les esperances. A dintre el cor hi vibra sempre com una corda d'una arpa aquell optimisme que és fe en l'ideal que ha dut els pobles al progrés i a la sobirania. En aquest estatge i en aquest moment que els nostres cors bateguen d'emoció patriòtica i els nostres esperits ens diuen aquelles paraules supremes de la nostra germanor en la Pàtria, se m'acut conestar aquella interrogació creada i popularitzada per un diari espanyol: "Hermanos o extranjeros". Si la pàtria un jorn, que la nostra fe ens diu que no és llunyà, té els braços lliures, a qui abraçarà serà els seus fills que l'han alliberada. Pels enemics, que com un sarcasme gosen fer aquella pregunta, la Pàtria no té braços. Té punys.

Parla del problema nacionalista extensament, dient que el programa de més eficàcia és l'actuació constant per assolir que tots els fills de Catalunya se sentin catalans.

En parlar de la funesta tasca contra la nostra Pàtria que ha fet el Govern espanyol, diu que malgrat les seves opressions i les seves befes i els seus greuges, cal sentir-nos esperançats veient que a Catalunya s'hi sent ja aquella vibració nacional seriosa i definitiva.

Avui—afegeix—hi ha una reacció nacionalista mundial. Nosaltres, que ens dolem cada dia de no tenir el que és de justícia, de no tenir a Catalunya la Universitat catalana, havem vist l'exemple dels flamencs creant la Universitat flamenca. Els francesos volen venjar-se aixecant davant per davant de la nova Universitat flamenca una universitat francesa.

Al món hi ha molts lloros i potser quan nosaltres tinguem la Universitat catalana, aquells lloros voldran imitar els francesos i aixecaran un altre universitat no catalana davant de la nostra. Serà divertit, nacionalistes de Valls!... Perquè si ara entremig de la fosca espiritual que sofrim en entrar a un temple estrany, hi passen entre nosaltres, guarits en la tenebra, llops negres, el dia que tinguem la Universitat catalana a la llum del sol del progrés cultural, descobrirem aquells llops negres, perquè seran els únics, si de cas, que entraríen a la Universitat d'enfront. (Grans aplaudiments.)

EN VENTURA GASSOL

Jo recordo—diu en començar—que fa uns quants anys vaig venir a parlar-vos de Pàtria en aquest mateix Casal. Aleshores la meva conferència duia per tema: "Encara no som prou catalans". Avui, estimats amics de Valls, davant l'allisonament de la realitat, encara he d'insistir sobre el mateix tema.

Parla eloqüentment dels orígens de la nostra llengua, filla primogènita del llatí i de totes les terres on és parlada. "Aquell gran rei de Catalunya, les cendres del qual reposen a la Seu barcelonina, va eixamplar les fronteres de Catalunya conquistant la formosa València i la Mallorca... I són avui aquestes mateixes terres que en els dies de glòria foren la Gran Catalunya, les que parlen com nosaltres la llengua catalana, que com una fita divina ens recorda a cada instant la realitat de la nostra germania." (Molt bé.)

Parla de l'amor i de l'agraiment que devem a la nostra llengua, perquè ella ha estat la causa fonamental del deixondiment nacional.

Explica eloqüentment la valor espiritual de la llengua, de com s'han de foragitar els mots grollers, perquè taquen la puresa de la paraula bella. Fixeu-vos en la importància suprema de la paraula. Recordeu que Crist, Redemptor nostre, fou l'encarnació del verb de Déu. Tingueu un instant la visió de l'encert espiritual de la significança del nom que ha estat posat a cada ésser de la Creació... Jo m'imagino, per un instant, tots els éssers de la creació, escoltant el seu nom i veig com el lleó, en sentir-se "lleó" marra ferotge bramant per les selves, i m'imagino que, l'anyell, en sentir-se "anyell", crida dolçament i s'apropa a besar les plantes del Senyor... (Aplaudiments.)

Parla de la necessitat de l'escola catalana i de la cultura catalana, defensant-la com a baluart poderós del progrés de la causa nacional, i termina dient: "Adeu nacionalistes de Valls, recordeu sempre en tota la vostra actuació que cal treballar més per Catalunya, perquè "encara no som prou catalans". (Gran ovació que dura llarga estona.)

Crónica Social

LA VAGA DELS OBRERS DEL METROPOLITA

Els treballadors del Metropolità ahir continuaren en vaga.

Els obrers presentaren a l'Empresa les següents bases:

I. Que sigui reconegut el Sindicat Unic.

II. Que sigui el Sindicat el que faciliti a l'Empresa els obrers que li calguin.

III. Els peons guanyaran 10 pessetes diàries. Els paletes, 13. Els estivadors, 12. Els mànobres, 7.

IV. Els diumenges seran dies de festa. Només es treballarà en cas de força major i cobrant jornal doble.

V. Quan es treballi amb aigua serà concedit un augment d'un 50 per 100.

VI. En cas d'accident del treball es donarà tot el jornal.

VII. Que sigui acomiadat el cap de colla de la línia que en acomiadar a dos delegats del Sindicat originà aquest conflicte. I al mateix temps que es torni a admetre els caps de colla despedits en conflictes anteriors per haver-se posat al costat dels obrers.

Els obrers que treballen al Metropolità que pertanyen als rams de construció i de la fusta també presentaran les seves bases.

Ben segur avui es farà públic un manifest adreçat a tots els treballadors.

— Ahir matí es presentaren al pou número 5, del passeig de Gràcia, tres individus, invitant als metal·lúrgics que hi treballaven perquè secundessin la vaga. En acostar-s'hi els guardies de Seguretat, els tres individus varen fugir.

DEL CONFLICTE DE CALELLA

Ahir, el governador civil celebrà una conferència amb industrials de Calella per a veure si es trobava una solució al locaut. Avui en celebrarà una altra amb obrers d'aquella població.

El senyor Raventós manifestà als periodistes que creu que el conflicte es resoldrà aviat.

AGRESSIO

L'obrer Joan Planes agredí al seu company Isidre Morell Clotet en la fàbrica d'articles de viatge del carrer de la Riereta, número 21, per creure que era el culpable què l'haguessin acomiadat.

Sortosament la ferida del Morell fou lleu.

FEDERACIO D'ULTRAMARINS, QUEVIURES I SIMILARS

Aquesta entitat fa avinent a tots els seus federats que ja poden passar a recollir de llurs associacions la nota dels preus que han de regir durant la segona quinzena del present mes, per ordre governativa.

VOS, NACIONALISTA,

que us heu lamentat de la poca premsa catalana, que heu enyorat anys seguits un diari integralment nacionalista,

"LA PUBLICITAT"?

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMES

La qüestió de Memel

Davant la superioritat numèrica lituana es concerta una treva

Memel, 16.—Davant la superioritat numèrica de les forces lituanes, s'ha acordat la suspensió del foc, concertant-se una treva, fins a rebre instruccions, de conformitat a les deliberacions que han de tenir lloc demà a la reunió de la Conferència d'Ambaixadors que ha de celebrar-se a París.

S'ha delimitat una zona neutral entre les tropes franceses i les tropes lituaneses.—Havas.

FRANCESOS PRESONERS

Tilsitt, 16.—Segons l'Agència Wolff, els insurgents qus s'apoderaren de Memel capturaren set francesos i quinze policies, apoderant-se de bastant material de guerra. A la ciutat regna tranquil·litat.—Havas.

ELS IRREGULARS LITUANS A LA REGIO DE VILNA

Berlín, 16.—Des de Vilna comuniquen al "Lokal Anzeiger" que els irregulars lituans han penetrat a la zona neutral de la regió de Vilna, atacant els milicians locals, de resultes del qual atac hi ha morts i ferits per ambdues parts.—Havas.

LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS

París, 16. — La Conferència d'Ambaixadors es reunirà demà dimecres, a les onze del matí, per tractar de la qüestió de Memel i de les mesures que hagin d'adoptar-se per a la millor solució del conflicte.—Havas.

EL "VOLTAIRE", A MEMEL

Brest, 16.—El cuirassat francès "Voltaire" ha sortit a primeres hores del matí d'avui amb rumb a Memel.—Havas.

L'OBRA LA S. DE N. EL GOVERN LITUA INDULTA NOMBROSOS CONDEMNATS

Ginebra, 16.—Segons informes rebuts en el secretariat de la Societat de Nacions, el president de la República lituana ha indultat tots els membres de les organitzacions polonesos, organització militar varsoviana i franc-tiradors del Niemen, els quals havien estat condemnats pel Tribunal lituà pel delicte d'alta traïdoria i que es trobaven encara detingats.

La mesura de clemència adoptada pel Govern lituà a favor dels presoners polítics de Kowno, és degada a la recomanació feta pel plenari de la Societat de les Nacions.—Havas.

LA LLUITA CONTRA EL PALUDISME

Ginebra, 16.—Durant la sessió celebrada pel Comitè d'Higiene, el doctor Lutrario, director general d'Higiene d'Itàlia, llegí un telegrama del ministre italià d'Higiene senyor Finze, autoritzant l'organització a Itàlia d'un curs de canvi de personal sanitari per estudiar els mètodes de lluita contra el paludisme.

Prendran part en aquest curs funcionaris de tots els països i constituirà un primer assaig de canvi de personal sanitari.

El president del Comitè, en nom de tots els membres d'aquest, pregà al senyor Lutrario que donés les gràcies al ministre senyor Finze per l'acord a que es referia el telegrama llegit.—Havas.

L'OCUPACIO DEL RUHR

Ha començat la requisa del carbó que el Govern alemany no permet lliurar

Continua l'avenç de les tropes :: Dortmund ha estat ocupada

Els mancaments del Reich : Una manifestació a Bochum : Incidents i col·lisions : Les tropes franceses atacades : Dos alemanys morts i dos de ferits : Rússia desment que hagi fet cap protesta

París, 16.—La Comissió de Reparacions examinarà avui la nota redactada pels senyors Barthou i Delacroix sobre els recents mancaments del Reich, mancaments que desitgen siguin constatats oficialment.

Aquests són: Primer, negativa del Reich a continuar els pagaments en metàl·lic i les prestacions en mercaderia.

Segon, cessació del pagament als propietaris de les mines pels suministres fets als aliats.

Tercer, negativa a lliurar el carbó degut per les reparacions, així com del carbó ofert a la comissió tècnica.

Quart, cessació total de les restituïcions per arrendaments a França i Bèlgica.—Havas.

LA COMISSIO TECNICA SERA ENERGICA

París, 16.—La missió tècnica requisarà demà el carbó degut als aliats en concepte de reparacions. No serà tollerada cap temptativa d'agitació o de suspensió del treball.—Havas.

ELS GENERALS FRANCESOS REUNEIXEN ALS PROPIETARIS I ALS OBRERS

Dusseldorf, 16. — Els generals que manen les forces franceses i els caps de les comissions tècniques, han reunit els amos de les mines per a notificar-los-hi que se'ls tindrà per responsables personalment de quantes faltes es registrin en els lliuraments de carbó i per a ordenar-los-hi que es reprenguin sense demora aquests lliuraments que han quedat suspesos.

Els alemanys tractaren de discutir aquesta ordre, però els generals i els tècnics francesos es negaren a tota discussió, en vista de la qual cosa els alemanys es negaren a la vegada a formular cap contestació.

Els generals i caps de la Comissió tècnica varen nebre després als secretaris dels Sindicats obrers, als quals havien convocat per fer-los-hi present les bones disposicions que cas tindrien respecte als obrers del Ruhr.—Radio.

S'AJORNA UN DIA LA REQUISA DE CARBO :: ELS INDUSTRIALS ANUNCIEN QUE REPRENDRAN ELS LLIURAMENTS

París, 16.—Amb motiu d'haver rebut la missió tècnica d'Essen nous informes, aquesta missió, d'acord amb el Govern francès ha resolt de suspendre per vint-i-quatre hores l'ordre de requisa del carbó degut als aliats a títol de reparació.

Segons els diaris, la decissió adoptada es deu a la notificació de l'acord dels grans industrials alemanys de reprendre avui, dia 16 de gener, els lliuraments de carbó.—Havas.

ELS MINAIRES NO VOLEN FER HORES EXTRAORDINARIES

Berlín, 16.—Comuniquen d'Essen al "Vorwaerts", que els minaires han decidit no fer d'aquí endavant hores suplementàries de treball en les regions novament ocupades.—Radio.

Essen, 16.—Les declaracions segons les quals els propietaris de les mines estaven disposats a reprendre els lliuraments de carbó, segons les condicions establertes diumenge passat, no han estat preses en consideració.—Radio.

ELS INDUSTRIALS ES DESDIUEN :: HA COMENÇAT LA REQUISA DEL CARBO :: NOMBROSOS VAGONS CAP A FRANÇA

París, 16.—En contra del què s'ha comunicat, els industrials alemanys han decidit a darrera hora no modificar llur actitud. En vista d'això, la requisa de carbó ha començat immediatament. Nombrosos vagons carregats de carbó han estat ja dirigits cap a França.—Radio.

UNA NOTA DE L'AGENCIA WOLFF

Berlín, 16.—L'Agència Wolff publica una nota dient que no hi ha una paraula de veritat en l'afirmació publicada per la premsa francesa referent a què hagin consentit els industrials del Ruhr en reprendre les remeses de carbó a França i Bèlgica.

Al contrari, afegeix la nota, l'associació de patrons miners ha exterioritzat clarament i terminant el seu criteri en l'assumpte, criteri que no pot modificar-lo cap ordre militar.

Per conseqüent, no es lliurarà ni una tona de carbó sense l'autorització expressa del Comissari de l'Imperi pels carbons.—Havas.

EL GOVERN FRANCES

París, 16.—El cap del Govern senyor Poincaré ha conferenciat aquest matí separadament amb els diversos ministres, donant-los compte de les distintes qüestions planejades, i especialment de l'avenç de les tropes franceses a la conca del Ruhr.—Havas.

LA INQUIETUD DEL GOVERN BRITANIC

Londres, 16.—El Govern britànic segueix amb inquietud els esdeveniments del Ruhr. S'opina generalment que la situació de França es insostenible, puix una ocupació de la regió del Ruhr no pot portar sinó a l'anquilament econòmic d'Alemanya.

El Govern anglès pensa romandre a l'espectativa, puix encara no ha decidit la conducta ben definida que ha d'observar.—Radio.

LES TROPES CAP A DORTMUND

París, 16.—Les tropes d'ocupació franco-belgues continuaran avui llur moviment progressiu cap a Dortmund.—Havas.

LA CIUTAT DE DORTMUND, OCUPADA

Dusseldorf, 16.—A primeres hores del matí les tropes franceses sortiren cap a Dortmund.

A les onze arribaren a les portes de la ciutat, essent ocupades sense incident les estacions i les vies de comunicació, entrant poc després a la ciutat les autoritats militars. No ocorregué cap incident.—Havas.

París, 16.—Les tropes franceses continuen avui llur avenç en direcció Est, cap a la línia Dortmund-Heerse.

El quarter general comunica des de Essen que les mesures previstes han continuat durant el matí d'avui i seguiran en execució segons el pla determinat.

Les notícies oficials acusen també que les ocupacions s'han verificat sense novetat.—Havas.

Dusseldorf, 16.—S'ha realitzat un moviment de tropes cap els llocs on convergeixen les línies fèrrees que porten a l'interior d'Alemanya. D'aquesta manera podrà realitzar-se un estret control de totes les sortides de mercaderies i carbó que es realitzin cap a l'interior d'Alemanya.—Radio.

UNA MANIFESTACIO A BOCHUM INCIDENTS I TRETS -:- UN MORT I ALGUNS FERITS

Berlín, 16.—L'Agència Wolf publica un despatx de Bochum segons el qual ahir a la tarda, a les sis, tingué lloc una manifestació política de protesta contra l'ocupació francesa.

Els manifestants, en nombre d'alguns milers, es dirigiren a l'Ajuntament i es deturaren davant l'edifici una bona estona, així com també davant de la residència del general francès que comana les forces d'ocupació.

Un grup de la Joventut Comunista cridà visques a la Tercera Internacional i a la Joventut Comunista francesa. La policia intentà disoldre la manifestació, però els esforços resultaren impotents.

A les vuit hi hagué una topada entre els manifestants i les tropes franceses prop de l'estació. Aquestes observaren una actitud de gran prudència, però davant les agressions de que foren objecte es vegeren obligades a dispatar. Resultà un mort i alguns ferits. — Havas.

COMUNICAT OFICIAL DOS MORTS I DOS FERITS

París, 16. — Oficial. — A darrera hora de la tarda d'ahir, dia 15, i organitzada per les joventuts comunistes, van haver-hi diverses manifestacions a Bochum.

Poc abans de les set de la tarda, es produí una col·lisió entre manifestants i contramanifestants, resultant un mort.

A les vuit del vespre, fou alacat el lloc de policia d'infanteria francesa que ocupava l'estació de Bochum, per una multitud que no baixaria de dues mil persones.

Els manifestants dispararen molts trets contra les tropes, quedant els impactes de les bales marcats a les parets de l'edifici ocupat pels soldats francesos.

En vista de la tenacitat de l'atac, el cap del lloc va veure's obligat a fer foc contra els manifestants, resultant un mort i dos ferits entre la multitud.

Dels soldats francesos que defensaven el lloc atacat, no ha resultat cap ferit.

La policia alemanya preté que el manifestant mort és estrany en el país.

L'actitud de les autoritats alemanyes i de la policia ha estat correctíssima.

L'ordre s'ha restablert. — Havas.

MANIFESTACIO DISOLTA A ESSEN, LA VAGA DE PROTESTA

Essen, 16. — Alguns centenars de joves, enarbolant enseynes nacionalistes, organitzaren ahir al matí una manifestació, dirigint-se davant l'estatge de la missió tècnica aliada, proferint crits d'hostilitat contra els seus membres.

Intervingué la policia, que dispersà els manifestants.

Ahir també es feu la vaga de mitja hora com protesta per l'ocupació del Rhur pels aliats. No es registraren incidents d'importància.

A Dusseldorf i Elberfeld no es feu la vaga, encara que estava anunciada. — Havas.

L'ESTAT DE SETGE A ESSEN

Berlin, 16. — Telegrafien d'Essen a l'Agència Wolff, que l'estat de setge ha estat proclamat a aquella població. — Havas.

DRAPS CALENTS ALEMANYA ENVORA A ANGLATERRA

Berlin, 16.—Els diaris publiquen una nota oficiosa declarant que la decisió adoptada de no tractar separadament amb França i Bèlgica, no significa de cap manera que Alemanya no es trobi disposada a negociar una solució raonable del problema de les reparacions amb la totalitat de les potències que constitueixen l'Entesa. Inspirant-se en aquesta línia de conducta, les relacions amb les diverses comissions interaliades continuen sense interrupció.—Havas.

NEDAR I GUARDAR LA ROBA DECLARACIONS DE MUSSOLINI

Roma, 16.—En el Consell de ministres celebrat ahir, el senyor Mussolini declarà que Itàlia havia donat únicament la seva solidaritat política i econòmica a França i Bèlgica, donada la importància fonamental que la qüestió del carbó té per Itàlia.

Afegí el senyor Mussolini que el suposat projecte de formar un bloc continental contra Anglaterra no existeix i que Itàlia, país que no produeix carbó, de cap manera no pot isolar-se.

Acabà dient que la política italiana s'inspirarà en les consideracions d'ordre general establertes en el Memorándum de Londres per la protecció dels interessos d'Itàlia.—Havas.

NOTICIA DESMENTIDA

Roma, 16.—D'origen oficial es desment la notícia que s'havia fet circular relativa a haver estat cridat pel Govern italià l'ambaixador d'Itàlia a Berlín.—Havas.

SE N'HAVIA PARLAT MASSA RUSSIA NO PROTESTA DE L'OCUPACIO

Berlín, 16.—S'havia anunciat que el Govern dels Soviets havia protestat prop dels Governs aliats contra l'ocupació francesa del Ruhr.

L'Ambaixada de Rússia a Berlín anuncia que no s'ha fet mai tal gestió.—Radio.

Les fronteres russes

Romania anuncia que Rússia concentra tropes a la seva frontera

Belgrad, 16.—S'anuncia oficialment que el Govern romanès ha tramés als Governs iugo-eslau i txeco-eslovac una nota telegràfica notificant-los que els Soviets concentren tropes a la frontera romanesa de la Ukrània Occidental.—Radio.

LA PERSECUCIO DE L'ESGLESIA CATOLICA A RUSSIA

Moscou, 16.—Davant el Tribunal revolucionari de Petrograd ha començat de veure's el procés contra el bisbe catòlic monsenyor Cieplak i altres 15 eclesiàstics, als quals s'acusa d'haver tramat un complot en 1918.

Es fa notar a aquest propòsit que ha augmentat la persecució contra els catòlics a Rússia.

A Petrograd i a Moscou estan tancades les esglésies catòliques. Malgrat això, l'església catòlica francesa de Petrograd continua oberta al culte.—Radio.

LA CAMPANYA DELS COMUNS. LA PREMSA ANGLESA ES OPTIMISTA

Londres, 16.—El "Daily Mirror" creu fermament que l'acció de França provocarà un canvi en l'actitud dels grans financiers alemanys, la qual cosa—diu—seria prou per justificar l'aplicació de les mesures. Tots els crítics i els pessimistes haurien aleshores de tributar un homenatge a la política positiva de França.

El "Daily Mail" entreveu la possibilitat d'una represa a darreries de mes de la unitat d'acció entre la Gran Bretanya i França.—Radio.

COMENTARIS DE LA PREMSA FRANCESA SOBRE L'OCUPACIO

París, 16.—La Premsa francesa dedica llargs comentaris a l'actitud d'Alemanya davant l'ocupació. Segons "Le Matin", el Govern alemany no pot desconeixer les conseqüències de la seva actitud. Els industrials alemanys, en espera de l'ajut anglès o americà estèrion les masses, i resultarà que els territoris ocupats hauran d'esser mantingats com a garanties i que la Comissió de reparacions davant les moratòries d'Alemany degirà les regions alemanyes que han escapat a la fallida.

L'esquena del Rhin tenia certa autonomia econòmica. Units al Ruhr aquests dos milions d'alemanys, podran prescindir de la resta de la nació i addiuc proferar mentre contribuïxen a les reparacions. El Gabinet alemany semblà que en vint-i-quatre hores ha reaccionat tota vegada que ara manifesta que amb el conjunt dels aliats està disposat a discutir de nou la qüestió de les reparacions.

Si cal buscar una altra solució, aquesta ja és trobada. Consistirà en formar de la Renania un estat tampon, en els aliats podrien retirar llur part normal en els beneficis.—Radio.

TES FRANCESOS

París, 16.—Els comunistes francesos dies d'uns quants dies a aquesta part una activa campanya, entre els funcionaris per a induir-los a organitzar una manifestació contra l'ocupació del Ruhr; però la major part d'aquests darrers no atenen aquella campanya. Similament est moven els empleats de Correus, els quals projectaren organitzar un gran míting de protesta contra la determinació de dos membres de llur Sindicat, implicats en els manoeuvres revolucionàries contra la seguretat de l'Estat.—Radio.

LA PREMSA NACIONAL

REPUBLICA NOSTRA

La República catalana .· Republicans catalans, sí; espanyols, ¿per què? .· La conferència nacional catalana i l'ideal republicà .· Els republicans i Acció Catalana .· Equívoc perillós .· Per la República nacional

A *Costa de Ponent*, de Vilanova i Gel Arú, és comentat un article aparegut a *La Tralla* on s'il·ludia l'actitud dels partits federals i republicans davant el nostre plet nacional:

"Aquests darrers temps passats semblava que actuessin d'una manera oposada o, quan menys, allunyada del nacionalisme català, es reorganitzen arreu, especialment a les contrades tarragonines, on en els mitings que s'hi venen celebrant es propaya i es reconeix el fet de Catalunya nació."

Els vells republicans que havien romàs fins ara addictes a la causa de la República espanyola, giren llur esguard *a la jove d'Catalunya i en ella concreten llur ideal carlissim. Amb un gaudiment infinit, sil·labegen els mots magnífics de República Catalana com l'expressió d'una causa santa per la qual hom es rejoveneix, per la qual hom pot morir... D'ací que el periòdic vilanovi expressi el seu parer escrivint:*

"A vosaltres, joves, us toca escollir entre republicans catalans o republicans espanyols. Tota la nostra simpatia és pels primers; pels altres, indiferència, i més que indiferència, repugnància; i si vosaltres us hi apuntes, seguireu fent obra contrària a ço que avui reclama la pàtria catalana, l'única pàtria nostra. No volgueu, doncs, que la joventut republicana de l'Ulpiana sigui assenyalada per llurs procediments anticatalans. Per tal com d'esser així, nosaltres, com a nacionalistes, tindríem el dret de cridar ben alt: Catalans, exterminem-los!..."

* * *

Seny, mensual catalanista de Palamós, sota el títol *Republicanisme*, escriu en un seu editorial, que és altament aconhortador, que els republicans federals de Catalunya ingressin als rengles de l'exèrcit nacionalista.

"El catalanisme, diu, ha entrat en la fase brillant que ja no el representa un sector determinat, sinó que arboren la seva bandera diferents partits. En aquest bell moment, l'actuació d'Acció Catalana és profícia per tal com atreu molts d'elements, els quals, en la fase anterior, es retrèien de coadjuvar en l'obra de reivindicació nacional."

Es cert, segons *Seny*, que el catalanisme regionalista prestà bons serveis a Catalunya en el seu temps; però en la seva actuació política prestà més d'atenció al ranyó d'Espanya que al cor de Catalunya. Això obligava a la Premsa patriòtica a fer miraculosos equilibris per justificar la intervenció del catalanisme en l'obra del Govern detentor de les llibertats de la Pàtria. Davant el progrés evident de la idea i del sentiment nacional entre els catalans honestos, ¿què faran els republicans de bona fe? Segons el periòdic palamosí,

"A la Conferència Nacional Catalana es proclamà que, sense dubte, la forma de Govern més escaient a la Catalunya lliure, és la republicana. El clarivident definidor de la nostra política, senyor Rovira i Virgili, es complau a manifestar que prové del camp federal i que En Pi i Margall, si mispués, fóra, sense cap dubte, un defensor de la nostra independència nacional. Algun agrupament republicà ha ingressat ja en massa a Acció Catalana i els federals sincers de tot Catalunya adopten en llurs mitings, íntegrament, l'ideari d'aquesta organització. Només el republicanisme bufifer d'En Lerroux planta cara d'adversari als republicans de la República Catalana. Altres republicans, arrutats, enlluernats pel sindicalisme vermell, se sostenen tambè en pugna nostra. Però els veritables federals se'ns acosten cordialment, germanivolament, amb l'esguard fix en l'ideal independentista dels patriotes íntegres."

* * *

Sovint encara el mot República, pres genèricament, permet mantenir entre els republicans històrics i els nacionalistes republicans un equívoc deplorable; adés en dir República, hom al·ludeix Espanya, adés Catalunya, segons el públic i la localitats. Aquesta política, però, és tanmateix perillosíssima. Heu's ací Athos, a *Renaixement*, del Nendrell, com molt justament s'expressa:

"Fa goig que els nacionalistes drem encara titllats de retrògrades i d'antidemòcrates; avui, però, no pot arrelar a Catalunya un ideal sense ajuntar-hi la nostra aspiració de llibertat per a la Pàtria. Jo, nacionalista radical de sempre, no podia comprendre com en nom de la llibertat i en nom de la democràcia i de la República se'ns podia combatre. ¿Com si a Catalunya no hi pogués haver llibertat i democràcia sota una República?"

Això és, sota una República Catalana. Puix que una cosa és la llibertat, la democràcia i la República espanyoles, i una altra la llibertat, la democràcia i la República catalanes. Es per aquestes que els patriotes catalans poden demostrar llurs singulars, amir els seus esforços, puguar per la seva realització. Un republicà espanyol i un monàrquic, enemics a dins d'Espanya, poden, situats a Catalunya, formar un front únic espanyolista contra els republicans patriotes de Catalunya. L'espanyolista, dones, heu's ací l'enemic, sigui republicà, sigui monàrquic. La bandera tricolor dels republicans històrics, no és, com dèiem ahir, la bandera dels republicans catalans, la qual no pot esser altra que la gloriosa banlaor de les quatre barres. Seguéix Athos, dient:

"Capitostos del republicanisme van per les contrades tarraguinines predicant la bona nova i, amb la bandera de les llibertats pàtries, fun Republica Catalana."

Així sia. Però en el mateix número de *Renaixement*, signat X, es parla del renaixement del republicanisme en aquests termes:

"El republicanisme hauria de mostrar la seva renaixença, perquè només un valent i determinat estat d'opinió fortament enardit pot acabar amb l'element dels actuals sostenidors de la Restauració, per fer d'Espanya un país modern, i de Catalunya una nació completament lliure."

La qual cosa no és admissible que un republicà català. La modernització d'Espanya no entra dins de la nostra jurisdicció i la llibertat regional de Catalunya, sota una República espanyola no és el nostre programa. Tampoc la llibertat de Catalunya no ha d'esser un mitjà per a instaurar-hi una República. La República, per a un patriota republicà català, és el coronament de la nostra independència col·lectiva. Sota una República nacional obté els màxims favors. A Espanya, als seus republicans especialment, podem donar-hi una cosa: el nostre exemple.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA : CORRESPONSALS :

D'ESPANYA

R. D. de Finances

Utilitats de la riquesa mobiliaria

Al ministeri de Finances han facilitat el següent Decret signat avui pel Rei:

"En execució del disposat al Reial decret regulador de la contribució sobre utilitats de la riquesa mobiliària, a proposta del ministre de Finances, vinc en decretar el següent:

Article primer.—Les liquidacions que en vies de revisió s'han de practicar, conforme el disposat als articles 26 i 27, respectivament, dels textos refosos de la llei reguladora de la contribució, del 19 d'octubre de 1920 i del 22 de setembre de 1922, competiran a la Direcció General de Contribucions.

Article segon.—Les liquidacions a que es refereix l'article anterior seran reclamables qualsevol que sigui la quantia davant del tribunal governatiu del ministeri de Finances, i s'ajustaran en el demés als tràmits del reglament del procediment económic.

Article tercer.—L'ingrés de les quotes liquidades i en con cas de les multes i interessos a que hagi lloc, s'hauran de fer a la Tresoreria de Finances de les provincies respectives, dins els trenta dies següents a la notificació oficial.

Article quart.—Les disposicions precedents seran aplicables a totes les liquidacions a que es refereix l'article ro que es practiquin amb posterioritat a la data de la publicació del present Decret."

LA JORNADA MINISTERIAL

El cap del Govern, després de despatxar emb el Rei, ha anat al domicili del senyor Villanueva, i després al seu despatx oficial, on ha rebut els periodistes.

Ha afegit que el senyor Villanueva no havia experimentat cap variació en l'estat de la seva malaltia.

Al.ludint al Consell de demà, ha manifestat que es dedicarà a tractar dels problemes del ministeri del Treball, tals com el preu del fluid elèctric, cases barates i molts altres expedients.

— Avui han despatxat amb el Rei els ministres de Finances i Governació.

De Finances s'ha signat un sol Decret dictant regles per a l'aplicació de la llei de l'Impost d'utilitats.

De Governació s'ha signat un decret atorgant el honor d'una local a Barcelona destinat a caserna de la guardia civil.

— De Gràcia i Justícia s'han signat disposicions rehabilitant diversos títols nobiliaris i nomenament de degà de Toledo.

— Per encàrrec del ministre d'Estat, i responent a les preguntes dels periodistes sobre l'aplicació a França de la nova llei sobre la llei de propietat immoble dels estrangers, el cap del Gabinet diplomàtic d'aquell departament ha manifestat aquest matí que en efecte el Govern francès redactà una llei sobre la propietat immoble dels estrangers que no es refereix solament a espanyols, ja que té caràcter general.

El Govern francès, en redactar el projecte, el va comunicar als respectius ambaixadors, i el d'Espanya rebé des del primer moment les instruccions necessàries per a defensar els interessos dels nostres compatriotes.

Actualment el projecte està aprovat per la Cambra; falta la discussió i aprovació del Senat francès.

Trobant-se l'assumpte en un estat parlamentari, i estant per tant pendent de redacció definitiva, el ministre no pot fer altres manifestacions concretes.

Sols diu que el nostre representant a París està atent al desenrotllament de l'assumpte i manté converses amb el Govern francès per aconseguir que el nou règim restrictiu que es tracta d'establir, produeixi el menys perjudici possible els interessos dels espanyols a França.

— El senyor Gasset ha manifestat aquest matí als periodistes que en el Consell d'abans s'havia aprovat el projecte de Reial Decret sobre subsistències.

— El ministre d'Estat ha rebut avui nombroses visites, entre elles una Comissió formada pels doctors Verdes Montenegro i Coca, els quals manifestaren que a primer d'octubre es celebrarà la inauguració del Congrés i Exposició de reorganització sanitària ibero-americana, demanant-li el seu concurs per al millor reeiximent.

— Ha conferenciat amb el ministre de la Governació l'Alcalde de Madrid, essent objecte de la conversa els nomenaments de Tinents d'Alcalde que es faran de R. O.

També es parlà del preu del pa, ja que el blat ha baixat molt de preu.

La reforma del Jurat

Declaracions del comte de Romanones

El comte de Romanones, parlant amb els periodistes, s'ha referit a la disposició millorant el Jurat.

—Ja de bon antuvi—ha dit el ministre de Gràcia i Justícia—pensava portar-la a la pràctica, en un principi per Reial decret, però després fou efectuat per Reial ordre.

Ha afegit que una cosa és dictar una disposició i altra fer que es compleixi, i ell està disposat a fer que les seves ho siguin.

Per a demostrar-ho ha donat compte d'un càstic imposat al director de la presó d'Almeria per vulnerar les últimes disposicions que regulen el règim de quinzenas.

El governador de Màlaga va trametre a la presó de la dita ciutat, perquè ingressés com a quinzenari un xicot de dotze anys.

El director de la presó es va negar a admetre'l, recordant la disposició referida, però com el governador insistís, ordenà l'ingrés, comunicant el cas a la Direcció Genere de Presons, dient que havia hagut d'empresonar el quinzenari per haver-li-ho ordenat la primera autoritat governativa de la "provincia".

La resposta del ministre fou una comunicació, en la qual se li deia al director de la presó que havia estat suspés del càrreo i sou i se li ordenava la llibertat immediata del detingut.

En aquest punt em proposo ésser inflexible. A més demostraré als directors de presons que no depenen dels governadors, sinó del ministre de Gràcia i Justícia.

UN ALTRE DISCURS D'EN LERROUX

SEVILLA.—El senyor Lerroux ha pronunciat, al teatre de Sant Ferran, de Sevilla, un altre dels seus suculents discursos.

Ha tornat a parlar del Marroc i de les responsabilitats. Ha dit que calia estudiar-les molt bé, i per aclarir-les com cal, és necessari situar-se al 1893.

Repassa tots els desastres esdevinguts a l'exèrcit espanyol des d'aquella data i treu la conclusió que les responsabilitats a més d'ordre militar a "propiamente dichas" són també diplomàtiques, econòmiques i polítiques.

Parla dels homes que deregen les responsabilitats i diu que a l'hora de les grans cobardies, ell fou el primer que alçà la veu sobre la tragèdia de Catalunya.

Com és de suposar dir que totes aquestes misèries s'acabarien amb un canvi de règim i acaba amb una nota descaient optimisme, manifestant que si el pèble el nomenés Alt Comissari al Marroc, se sacrificaria una altra vegada i acceptaria el càrrec, però no si li vingués el nomenament per un decret signat pel Rei.

Això mai, perquè ell decididament està pel canvi de règim.

* * *

Diuen de Sevilla que el discurs ha estat molt comentat i que quan es publiqui, el governador civil el remetrà al fiscal de S. M. per si contingués alguna cosota massa forta contra el Rei d'Espanya.

Després del discurs, el senyor Lerroux es reuní amb els seus amics per fer tasca positiva. Van dedicar la sessiada a parlar d'eleccions.

ELS TINENTS D'ALCALDE DE R. O., DE MADRID

L'alcalde ha manifestat avui que el Govern havia nomenat de Reial ordre els següents tinents d'alcalde per a l'Ajuntament de Madrid:

Fausti Nicolí, romanonista; Marian Garcia Cortés, romanonista; Prudenci Díaz Agero, demòcrata; Valentí Fernàndez, albista; Eustaqui Martín, reformista; Francesc Alberca, romanonista; Rafel Barón, romanonista; Bernat Inclàn, conservador; Josep Muro Lara, independent; Genar Marcos, albista.

Afegí l'alcalde que aquesta nit faria la distribució de vares per districtes.

LA REORGANITZACIO DE L'ESTAT MAJOR

El ministre de la Guerra ha celebrat aquesta tarda una conferència molt extensa amb el cap de l'Estat Major Central, general Aizpuru, havent acabat la redacció del projecte de decret de reorganització de l'Estat Major Central.

Entre les innovacions que s'hin troduixen figura la creació dintre de l'Estat Major Central de nous organismes.

UN CANDIDAT A ACADEMIC

Encara que la proposta oficial no s'ha formulat encara, puix els estatuts preseriuen que la presentació de la candidatura no pot fer-se abans del mes de produir-se la vacant, existeix el propòsit de nomenar a don Joaquím Alvarez Quintero, perquè ocupi el seient que pertanyia al senyor Ortega Munilla.

La qüestió del Marroc

S'espera el llicenciament dels quotes de 1920

Es molt probable que dintre pocs dies dicti el ministre de la Guerra una disposició llicenciant els soldats de quota del reemplaç de 1920.

Ja s'han demanat informes al Marroc per a veure la possibilitat legal d'aquest propòsit del senyor Alcalà Zamora.

LA VACANT DE L'ALTA COMISSARIA

Quan els periodistes abandonaven la Presidència hi arribava, per a conferenciar amb el president, el ministre de Marina senyor Silvela.

—Aquesta visita al president es comentarà molt—han dit els periodistes.

—Doncs molt mal fet—ha respost el senyor Silvela—perquè vinc acompanyant al senyor Casinelo per a tractar amb el cap del Govern d'assumptes polítics d'Almería.

I com els periodistes fessin alguna allusió a la designació probable del senyor Silvela com Alt Comissari, el ministre de Marina ha replicat:

—Jo els dono la meva paraula que el president no m'ha fet la menor indicació pera tal càrrec, i, si cap pensament hi hagués hagut, me n'hauria parlat, i no ho ha fet.

Per això m'estranya que, com diuen els telegrames de Barcelona, el senyor Raventós hagi donat tal seguretat que jo seria Alt Comissari.

LA MALALTIA D'EN VILLANUEVA

L'estat d'En Villanueva, sense que hagi desaparegut la gravetat, s'ha accentuat durant el dia d'avui una notable millora.

Fins avui els metges que assisteixen a En Villanueva no han fet l'afirmació clara i categòrica que ha desaparegut totalment la gravetat del malalt, però reconeixen que, de no presentar-se cap complicació, la convalescència ha de durar més de dos mesos.

Aquestes noves satisfactòries les ha tingut a migdia el marquès d'Alhucmees i aquesta tarda ha celebrat una conversa amb el Comte de Romanones, que ha durat més de dues hores.

Han convingut en què tractant-se d'una interinitat de dos mesos i reservant l'Alta Comissaria per En Villanueva, no ha, malgrat això, de perllongar-se la interinitat en el nomenament d'un substitut.

Reconeixent que sobre l'actual ministre de la Guerra pesa en aquests moments la responsabilitat d'una tasca feixuga, havent començat la redacció de diversos projectes de Llei, han convingut i probablement després del Consell de demà es farà públic, que qui substituiexi, en Comissió a En Villanueva a l'Alta Comissaria d'Espanya al Marroc sigui l'actual ministre de Marina, En Lluís Silvela.

EL VIATGE DEL GENERAL BAZAN

Diu l'"Heraldo":

S'assegura que sobre el viatge a l'Africa del general Bazan que la missió d'aquest no és sols practicar determinades recerques sobre un han anat a parar certs fonds fugitius, sinó de més a més fer una informació reservada en el territori de la zona occidental del Protectorat.

NOTICIES DE MELILLA

Melilla.—Aquesta matinada ha recruddit el temoral, posant en perill alguns vaixells, que s'han hagut de refugiar a Xafarines i Cala Tramuntana.

El canoner "Laya" va perdre l'ancla, i les ones l'han empenyut contra el moll de mineral. Va tractar de salvar-se, però una amarra de popa es va enredar amb l'hèlix impedint utilitzar la maquinaria. La situació era greu. Hi acudiren embarcacions i després de molts esforços es va aconseguir reforçar-li les amarres de proa, conjurant el perill.

Com que el temporal continua, la situació del vaixell ofereix temors.

—A la posició de Benitez, el soldat d'Albuera Josep Agustín, que estava netejant el fusell, ha tingut la desgràcia que se li aviés i el projectil ha ferit greument a quatre companys. Han estat traslladats a la infermeria de Dar Drius.

—A la Plaça d'Espanya s'ha celebrat la imposició de la medalla militar al comandant del batalló de Toledo, don Adolf Arias, i al sergent d'ametralladores de posició Joan Fernández Muese.

Formaren el batalló de Toledo i altres forces.

El general Losada imposà les condecoracions i pronuncià una vibrant al·locució enaltint els mèrits dels condecorats.

Les tropes desfilaren davant d'ella.

A la nit els oficials els obsequiaren amb un banquet.

—S'ha enviat a Taforsit un superb barracó per a establir-hi les oficines de la policia indígena.

— El pilot aviador M. Guirlguin, d'aquest Aeródrom, anirà a Roma, d'on durà en vol un hidropla marca Savoia, per a la "esquadrilla".

EL COMUNICAT D'ANIT

El telegrama rebut al ministeri de la Guerra diu que en tornar de Dar-Quebdani, va volcar un camió, resultant ferits el capità d'Enginyers Fosar, el tinent Herman i el mecànic Villas, de caràcter lleu.

Sense més novetat.

NOTICIES DE TANGER

Tànger.—El rumor de que es designava a En Merry del Val alt comissari, ha causat aquí bon efecte.

— El temporal imposibilita la navegació pel Estret, i no pot venir correu de Càdiq ni d'Algeciras. El port està tancat i se sent un fred intolerable.

NOTICIES DE LARRAIX

Larraix.—Alguns moros han fet foc sobre les forces de protecció dels voltants de Tefer, on el dia abans s'impedí l'"aguada".

— A la Comandància general s'exerceix forta censura per a les noticies de Premsa.

— El grup de regulars tindrà la seva base a Arcila, al organitzar-se el protectorat civil.

— El 23 s'inaugurarà el ferrocarril de Larraix a Alcàçar, de la Societat Hispano-Marroquí.

— Les plujes han causat grans danys en les carreteres, dificultant el trànsit de carros i viatjers.

MOVIMENT BORSATIL

Durant el mes de desembre darrer han estat negociades a la Borsa 46.878.500 pessetes en diferents valors.

Donada la qüestió internacional a la Borsa, s'ha presentat el Deute regulador ofert i amb baixa de 10 cèntims en la série major.

Accions bancàries, encalmades.

Dels valors industrials sobresurten les Felgueres, que tenen molt bon mercat, atenent el menor moviment fins 52 per 100, amb puja de tres enters. Les Sucreres i els Ferrocarrils experimenten fluixetat a causa de l'excés d'oferta.

La moneda estrangera ofereix dues tendències diferents: d'una banda hi ha el franc francès, que després de cotitzar-se nerviosament, baixa 35 cèntims. Per la banda oposada s'agrupen les lliures esterlines, dòlars i belgues, que milloren la seva cotització anterior.

ELS MORTS DE MADRID

De les 1.600 defuncions esdevingudes a Madrid durant el mes de desembre, s'han de deduir 80, ocorregudes a transeunts per causes externes. Durant aquest més hi ha hagut 415 defuncions menys que l'any 1921.

LES ACADEMIES MILITARS NO ES TANQUEN

El Diari Oficial del Ministeri de la Guerra publicarà demà la disposició referent a la convocatòria per a l'ingrés a les Acadèmies militars.

Organització d'"Acció Catalana" a les barriades Barcelonines

El Consell Central d'"Acció Catalana" i la Comissió d'organització convoquen per a dissabte vinent, dia 20, a les deu de la vetlla, i en el domicili social d'"Acció Catalana" (carrer de Trafalgar, 14) una reunió, a la qual són convidats:

I. Els representants de les associacions barcelonines adherides a "Acció Catalana".

II. Els representants de les associacions barcelonines que han fet gestions per adherir-se a "Acció Catalana" o que tinguin el propòsit d'adherir-s'hi.

III. Les Comissions d'associacions en vies de constitució que hagin d'adherir-se a "Acció Catalana".

IV. Els addictes o simpatitzants amb "Acció Catalana" que tinguin el projecte de constituir associacions de barriada o de districte a Barcelona.

Tenint en compte la importància d'aquesta reunió, es prega amb gran interès la puntual assistència de tots els convocats, puix que el desig del Consell central d'"Acció Catalana" és d'enllestir en poques setmanes la completa organització barcelonina per districtes i barriades.

Les entitats de Barcelona adherides a "Acció Catalana" i les que es fundin pròximament entraran tot seguit en un período de gran activitat en tots els ordres de la feina patriòtica.

DE CATALUNYA

MALLORCA

Dol alcaldes per a la ciutat :: Les comunicacions aèreas :: El servei radiotelegràfic

L'alcalde, N'Antoni Roca ha telegrafiat al ministre de la Governació suplicant-li aclaració de la R. O. nomenant alcalde de Palma a l'il.lustrat arquitecto Guillem Forteza Pina, lliberal-regionalista, sense haver-lo destituit abans, puix es dóna el cas de que essent l'Oliver Roca alcalde el.legit pel Ajuntament, i En Forteza Pina de R. O., hi hagin ara dos alcaldes.

El governador ha cridat al seu despatx a l'Oliver ordenant-li, d'ofici, que convoqui sessió extraordinària a l'objecte de donar possessió a En Forteza, alcalde de R. O. L'Oliver ha donat ordre de convocar-la demà.

També els regidors que formen la coal.lició mauro-conservadora-weylerista, han telegrafiat al ministre de la Governació elevant protesta davant sorpresa que diuen els hi ha causat dita R. O. Els caps mauristes i weyleristes han telegrafiat a En Maura i Weyler, demanant protecció contra l'esmentada R. O.

El diputat a Corts En Josep Socías ha telegrafiat al ministre de la Governació demanan-li empor als fins del Municipi.

Ara hem diuen que el governador acaba de rebre un telegrama del ministre dient-li que la R. O. nomenant a En Forteza alcalde es deu complimentar, puix ella porta la destitució de l'alcalde popular Oliver Roca.

Existeix gran disgust, regnant gran apassionament, esperant-se la sessió extraordinària amb gran expectació.

Els regionalistes es mostren satisfets pel nomenament d'alcalde a favor d'En Forteza i haver aquest expressat que ocuparà el càrreo per engrandir els seus ideals, que sempre han estat regionalistes, i laborant pro Palma, usant la llengua nativa com ha vingut fent sempre.

— S'ha rebut un telegrama anunciant la sortida de Toulouse de quatre biplans-hidroavions, amb motors "Hispano", i dos anfibis, destinats a la Companyia Aero-Marítima.

— També s'anuncia la remesa de material complert de radiotelegrafia i gasolineres de 40 tones, per a salvament.

TARRAGONA

Futbol -:- La comissió nomenada per resoldre la qüestió de les algües

En els partits de campionat provincial de futbol jugats el diumenge s'obtingueren els següents resultats:

En l'encontre Sitges-Gimnàstic, de Tarragona, vencé el primer per 4 gols a 1.

Reus Deportiu-Valls Deportiu, 11 gols a 1 a favor dels Reus.

— Per l'Ajuntament ha estat designada una comissió, composta de l'alcalde, del regidor senyor López i del comptador senyor Raixaní, per a resoldre la qüestió de la portada d'algues.

— Avui, dimarts, es reunirà la Comissió provincial.

— També està convocada per demà la Diputació provincial, per celebrar la primera sessió de l'actual período, si es reuneix nombre suficient de senyors diputats.

— Ha tingut lloc el primer ball de tarda de la temporada de Carnaval, notant-se molta animació.

— Probablement el vinent diumenge quedarà constituïda l'Associació de la Premsa tarragonina.

— Continua encara dintre el período de gravetat el nostre amic Josep Ramon, ferit l'altra setmana.

REUS

Conferència d'En O. Domènech :: Futbol :: Revista del somatén

Al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha donat la seva anunciada conferència, desenrotllant el tema "La nació morta i la nació viva", En Cristófol de Domènech, de l'Ateneu Barcelonés.

Acabat de breus paraules del president de la secció d'Educació i Cultura, En Francesc López i Llurba, començà el dissertant amb un breu proemi dient que Catalunya no deu bassar la seva causa sobre altra cosa que ella mateixa.

Fà una ampla definició del que són nacionalitats, nacions, pobles, fen l'aplicació pràctica sota el punt de vista nacionalista.

Hi ha nacions mortes i nacions vives, i tots els símtomes hispànics són de nació agònica, quasi morta.

Hi ha països, diu, on una revolució pot establir l'equilibri. Però aquí? La coneixeu? La sereu possible? En un poble sense protestes, on els antics de magogs i els cabdills irredentistes quasi són asou dels Governs e hi col.laboren voluntariosament en un país en el lloc d'exigir les més severes responsabilitats s'escolten discursos vessant cinisme? No. Ni el poble d'aquesta nació ni els governants tenen salvació. I saben quel és el cas de Catalunya, davant d'Hisuanà? Es el d'un salvament, el de la fúsiga d'un suicidi col.lectiu.

Amb quin dret fantàstic; perquè una nació com Catalunya hauria de sumar la seva sort i el seu destí a una nació fatalment en dissolució?

Exposa el progrés rapidíssim que ha fet en els darrers anys el nacionalisme.

En acabar fou molt aplaudit.

— El partit de futbol jugat diumenge, dia 14, entre el Reus Deportiu i el Valls Deportiu, que era de campionat, quedà a 11 gols a 1 a favor dels locals.

— Dijous a un automòbil dels que fan el servei de passatgers entre aquesta ciutat i Tarragona, passat el pont sobre el Francolí, a prop de la veïna capital, se li trencà la cadena de govern i reculà fins que un platan de la vora de la carretera el trencà, el qual estalvià la caiguda del vehicle, que anava ple de passatgers, a un terraplé de bastant altura.

— Els dies 17 i 18 del corrent la veïna vila de Montbrió celebra la seva fiesta anyal major. En el local de la Unió de Joventut hi tindran lloc grans balls a càrrec d'una banda de música; cinema i varietats, lo qual anúncia dita entitat per mitjà de programs redactats en la nostra llengua.

— Diumenge hi va haver a la plaça de Casernes revista de sometens, en la qual el cap local va engegar als sometenistes un discurs en espanyol. Els sometenistes tots eren de Reus.

VALLS

Els actes del Patronat de la Biblioteca Popular

Ha estat nomenat recaptador d'ingressos municipals En Josep Domènec; el que fins ara ha havia estat, En Ramón Travé, traslladà el seu domicili a Montblanc.

— El Patronat de la Biblioteca Popular té en projecte la celebració de grans actes durant l'any; a més a més d'importants conferències, es donaran tres cursets: un de Mecànica, un d'Economia domèstica i un tercer d'Agricultura. El Patronat també estudia l'organització d'unes Converses Espirituals amb les senyoretes de la localitat.

— Ha passat a millor vida don Francesc Ivern i Ballestè, després de llarga malaltia.

— Es troba malalta de molta gravetat una filla del xaiver del "Banco di Roma", En Ferran Vallbona.

— S'anuncia pel dia 21 d'aquest mes, una conferència a la Biblioteca Popular, a càrrec de mossèn Hilari Arg'lés, sobre la Cançó Popular al camp de Tarragona.

— La distinguida muller d'En Francesc Bodia, apoderat de l'Agència del Banc de Valls a Montblanc, ha donat a llum un nen amb toda felicitat.

— Es troben en nostra ciutat els investigadors d'Hisenda, els dels Catastre i l'inspector de l'impost d'utilitats.

VILAFRANCA DEL PENEDES

Dos cartells -:- Una festa pomelista -:- Futbol

Es ben simptomàtica, d'allò més afalagadora, l'aparició de dos cartells a les nostres parets, edifats per obrers, escrits en idioma català. Potser és la primera vegada que això s'esdevé a la nostra vila.

L'un d'ells anuncia per a divendres vinent, a les nou del vespre, un gran mitinig de propaganda societària al teatre Principal. Hi prendran part: Eulalia Pic, Angel Peslaña, Roger i Rien, de la Conferència Regional del Treball de Catalunya, i altres elements de la localitat.

L'altre dels dos cartells és l'anunciador de les festes que en honor de Sant Antoni Abat celebraran el dia 17 els carreters. Hi haurà un solemne ofici, benedicció dels animalls, "Tres Tombs" i balls.

Poc a poc, "la marca de l'esclau posada damunt la carn dels fills de Catalunya" va esborrantse; els nostres obrers, a la fi, es retroben, són "ells mateixos". Cal felicitar-se'n.

— Diumenge passat, a la tarda, jugaren un partit amistós la selecció de la "Penya Rhin" i el primer equip del F. V. Vilafranca.

Empataren a dos gols.

VALENCIA

Eleccions

Ja comença a parlar-se d'eleccions. D'ara en endavant la gasetilla més llegida dels diaris serà aquella que divulgui quelcom relacionat amb les eleccions.

En aquest temps la gent s'adona de l'existència de partits inconeguts i d'homes de gran mèrit. Cal dir que és l'poco més impúdica que coneixem. L'elasticitat de la moral arriba a casos abominables.

Els diaris de la ciutat han publicat l'encasellat de tota la "provincia", fuan a riba als nostres

ells ha passat per una elaboració fastigosa. Déu sap les intranquil·litats, els disgustos, les insinuacions que costa. Però sense encasellat, o esperances de tenir-lo, a la nostra terra no hi haurian albistes, romanonistes, ciervistes, etc. L'admiració que produeixen aquests gran homes ha de tenir també una part positiva.

La nostra "província" se la reparteixen els ministerials de totes les fraccions. Sembla que la distribució és aquesta: districtes de Chelva, Sueca i Gandia, tres albistes; de Xàtiva, Requena i Chiva, tres demòcrates; de Torrent, Sagunt i Lliria, tres romanonistes. Per Alcira hi haurà un reformista; per Enguera i Albaida, dos candidats conservadors del senyor Sànchez Guerra. El candidat que presentarà el Govern per la ciutat encara no es sap a quina fracció pertany.

Hom només d'escriure això ja té la cara roja de vergonya. Dóna una gran pena veure que les coses més absurdes han arrelat a la nostra terra. Tots aquests albistes i demòcrates tenen un exèrcit de caciès, que malmeten la ingenuitat dels nostres llauradors, que sembren d'odis la terra i fan florir tota classe de malvestats.

Aquest és el panorama a la nostra "provincia". No ens queda allà al fons res més que aquella punteta d'esperança per a les coses imprevistes.

SANT FELIU DE GUIXOLS

Els minyons aptes pel servei

Moviment demogràfic

Diumenge jugaren al camp de l'Ateneu Deportiu l'equip reserva d'aquesta entitat i el Palamós F. C.

Guanyaren els locals, per 2 gols a 1.

— Ignorant-se el domicili dels minyons Josep Sunyer Juncà, Joan Torres i Tarruella, Miquel Alegrí, Joan Brugués Turrats, Francesc Cervera Gotarra, Francesc Figueres i Pons, Manuel Trafi Romeu, Joaquim Pigué Marquès, Josep Maria Marquès Casadellà, Joan Rabionet Bignu, Francesc Ribot i Bosch, Joan Serrat i Frigola, Miquel Esteva i Alemany, Josep Rabassa Ferraté, Benvenuto Rabassa i Anglada, Llorenç Gimbau Hortós Jordi Llort i Reich, comresos a l'allistament d'aquest Municipi, reemplaç de 1923, es prega la presentació dels mateixos o dels seus familiars, en aquesta Secretaria per tot el dia 11 del vinent febrer.

— Pel dia 24 del corrent gener s'ha ordenat la concentració dels minyons del reemplaçament de 1922, el qual nombre és de 32, i el del reemplaçament de 1920, En Salvador Perdiese Morell.

— Als baixos de la casa comunal està exposada la llista dels 126 minyons que hauran d'ésser sorteigats per a la formació del reemplaçament de 1923.

— L'Ajuntament ha acordat de vendre, mitjançant concurs les antisèptiques i vàlves sèptiques de la Plaça del Convent, les quals seran substituïdes per tells i mànec monumental de "Paradís".

— Ha visitat aquesta ciutat l'explorador helvètic Francesc Lamet.

— Han estat passaportats en aquesta Ajudantia, per a l'examen previ d'aptesa d'heroniàtica militar, els minyons Jaume Ferran Burgès, Joan Bonany Busquets, Francesc Marcet Vila i Pere Jover Cuscurra.

— Des de primer al 15 de gener ancoraren al port:

Vapor "Cabo Menor", "Cabo Higuer", "Ampurdanès" i remolcador "Delfin", espanyols; "Cilio", "Cortés" i "Cid", anglesos, i "Sirio", italià.

Veler "Comercio".

— Moviment demogràfic de l'1 al 15 del corrent.

Defuncions, 7; naixements, 6; matrimonis, 2.

— Segueix treballant-se a les obres d'embelliment de la muntanya de Sant Telm, secció marítima de "La Pedrera", ampliació de les llanyes "Sant Telm", projectat d'En Pere Rius Calvet.

REUS

El mercat darrer :-: La propera conferència al C. R. de D.

El mercat del dia 15 ha estat força concorregut, si bé no han estat molles les transaccions fetes.

Al mercat del gra hi havia fesols albufeirats, que s'han cotitzat des de 42 pessetes a 38 la quartera.

El moresc, a 18'50 pessetes quartera.

Ordi, a 14'50.

Veces, a 36.

En ametlles i avellanes continua l'animació i els preus queden:

Ametlla en gra, llangueta, a 26 i mig duros quintà.

Idem idem esperanya, a 24 i mig quintà.

Idem idem comú, a 22 i mig.

Idem molla, a 63 pessetes sac.

Avellana negreta, a 49 pessetes sac.

Idem comú, a 46 pessetes sac.

Idem en gra, primera, a 79 pessetes quintà.

Idem idem segona, a 77 pessetes quintà.

El vi blanc, de 8 a 8 i mig rals, i el negre de 7 a 7 i mig grau i carga.

El blanc més sollicitat que el negre.

Olives, a 23 i 24 pessetes quartera.

Oli primera, a 28 rals quartà, i segona, a 25.

Garrofes, a 7 pessetes, i quelcom animades.

— La propera conferència que ens donarà al Centre Autonomista de Dependents del C. i de la Indústria a càrrec de N'Alfons Maseras.

TEATRES

TEATRE DE L'ORFEO GRACIENC. — Companyia Mercè Nicolau. "La fidelitat d'Elena", tres actes, de Millàs-Raurell.

La nostra estimada amiga Mercè Nicolau, posada a fer teatre d'art, no escatima res dels seus esforços per sortir-se amb la seva. Es pot dit que ajudada de quatre actors que fan el que poden, amb una companyia improvisada, ens ha donat Ibsen, Bjornson i Maeterlinck. Ara no s'acontenta amb quatre noms estrangers, i cerca dins de la nostra joventut intel·ligent, obres que puguin apassionar d'una manera noble el seu públic devot. Amb l'estrena d'En Millàs-Raurell, la senyora Nicolau va demostrar un cop més la seva sensibilitat i la seva passió de gran actriu. Llàstima que els altres elements de la companyia no l'ajudin gaire!

Parlem una mica de la *Fidelitat d'Elena*. En Millàs, en aquesta obra, ha volgut fer una prova, molt lloable, de guarnir tres actes dramàtics amb tres personatges. En Millàs obté els efectes escènics d'una manera hàbil i intel·ligent, i aquesta prova atrevidíssima, digna d'una experiència consumada, la du a terme amb aquell aplom i aquella gràcia.

Com que no és una obra d'ambient, sinó que són tres ànimes que el poeta es proposa analitzar i dissecar a la vista del públic, *La fidelitat d'Elena* ve a caure dins la classificació d'alta comèdia psicològica. Que és, a la meva manera d'entendre, el gènere dramàtic més difícil. Veiam què passa en aquest drama. Tres són els elements: un pintor enamorat d'Elena, Elena i el marit d'Elena, que és un gran polític. Primer apareix l'estudi del pintor; Elena contempla el seu retrat, es resisteix a ésser l'amant del pintor, i consent únicament ésser la seva amiga espiritual i res més. En aquestes, Elena se'n va de l'estudi del pintor i torna al cap d'uns minuts. Durant aquest curt espai de temps que ha estat fora, s'han sentit tres trets de revólver. Elena torna una mica commoguda i diu al pintor que el polític Miralles s'ha suicidat. Aquest polític viu al mateix replà del pintor, i s'ha de dir, per lligar les coses, que aquest polític és l'enemic del marit d'Elena.

El segon acte és en el *boudoir* d'Elena; diàlegs curts amb el marit; diàlegs llargs amb el pintor. El pintor fi paria de certs detalls relacionats amb el suicidi del polític. El pintor dóna a entendre a Elena que no és un suicidi, sinó que és un assassinat; li dóna a entendre, a més a més, que ella, Elena, és la criminal i que, amb bones paraules, la té lligada de peus i mans, cosa que sumant-hi la passió del pintor fa que Elena li digui que és un canalla i que l'envii a passeig.

En el tercer acte, Elena descobreix coses horribles: el seu marit, del qual ella en tenia una idea d'home sublim i generós que tot ho feia pel bé de la pàtria, li confessa que ell ha treballat i treballa per interes material i que ha fet servir la política com instrument de la seva ambició econòmica. El suicidi del seu enemic polític li ha valgut mig milió. Elena es desespera i el seu marit no la comprèn. Elena es queda sola, torna el pintor amb noves proves i noves ansietats; Elena no pot més, crida al seu marit; encara el marit i el pintor i confessa el seu crim: ella ha assassinat el polític Miralles, ella serà fidel al seu marit, el seu marit l'ampara i diu al pintor que faci el que vulgui i el tregi de casa.

En Millàs ha volgut presentar-nos un cas de dona excepcional. El pintor resulta un simple canalla; el marit un simpre arrivista. En Millàs, com a poeta i com a artista, està en el seu perfecte dret de presentar les ànimes a la manera del seu gust. Jo, com a espectador, estic també en el meu dret de judicar la humanitat i la veritat d'aquestes ànimes. Elena, segons l'obra d'En Millàs, és una dona d'un gran temp; es decideix a assassinar l'enemic polític del seu marit, però no en un moment en què la vida o l'honra del seu marit perilli d'una manera immediata; és per la gran admiració que sent envers l'obra del seu marit que es converteix en una criminal. Ara considerem que aquesta dona tan apassionada pel seu marit, consent amb una mena de *flirt* del pintor, que no és adulteri, naturalment, però que permet al pintor visitar-la al seu *boudoir*. El pintor és, veritablement, un apassionat d'Elena, o és simplement una forma de tortura per l'ànima d'Elena? Això jo no ho sé encara; l'únic que em sembla és que el pintor pertany a una classe de criminal refinadíssim; si és que està enamorat de debò, si és purament un seductor, resulta un canalla d'allò més vulgar que corre. La psicologia d'aquest pintor no queda gaire clara en l'obra d'En Millàs.

Tornem al cas d'Elena; ella té por, té remordiments, es veu en mans del que la vol seduir; el pintor la pot perdre per sempre més. Malgrat això, ella col·labora en la gran obra altruista del seu marit i és fidel a aquesta obra. Però ara ve el gran moment decisiu. El marit no és un heroi; és un rònic vulgar o, més ben dit, és un egoista conscient empetitat de cínic. Resulta que ha enganyat a tothom, a la seva pròpia dona. Elena, la que l'ha vist en tots els moments, la que l'ha guaitat patint i lluitant, no se n'havia adonat que el seu home era un arrivista. I això que Elena és una dona fina, una dona intel·ligent, una dona enèrgica, que ha arribat a cometre un crim per veneració a l'obra del seu marit.

Passem, doncs, perquè Elena hagi badat d'una manera lamentable. Acceptem que la passió pel seu marit li hagi cegat els ulls. Però ara ha arribat el moment del desengany i ¿què fa Elena? Hem de cercar una solució humana a la cosa, però no d'una humanitat pulgar, una humanitat digna del registre tràgic en què s'han posat les notes. Hem de cercar una solució que estigui d'acord amb l'heroicitat del crim i de la passió i l'abnegació d'Elena. Es cert que l'ànima d'aquesta dona pot reaccionar de moltes maneres, però posem-nos en el cas d'aquesta dona i pensem una mica. Elena pot caure dins un pessimisme mancat d'energies i, aleshores, si veritablement l'atrau el pintor, pot abandonar-se-li; si el pintor li fa fàstic, pot continuar vivint desenganyada, però odiant el seu marit, aquell home pel qual ella ha comès un crim. Es evident que en convencer's que l'havia enganyada, el seu cor ha de reaccionar en contra del seu marit. Si Elena és encara aquella Elena que assassinà al polític Miralles, o bé ha de matar el seu marit o bé s'ha de suicidar. Això són solucions estirades pels cabells, si voleu, però caben perfectament dins la psicologia d'una dona com l'Elena que ens presenta En Millàs.

Ara mirem què fa l'Elena del drama; doncs Elena no fa res d'això que hem suposat; continua *tan fidel* al seu marit com abans, com en els moments de gran entusiasme, com en els moments del crim i de la por i el remordiment. Hi havia una cosa per la qual Elena era capaç de cometre-ho tot. *Aquesta cosa* resulta que és falsa. Elena n'està convençuda. I Elena no fa res. Es clar que en el món es pot donar un cas així. Però per aquest viatge no es necessiten alforges. Perquè Elena acabi com acaba, no hi ha necessitat que mati a ningú, ni que sigui seduida per ningú, ni que el seu marit sigui un gran polític.

En fi, aquest drama de *La fidelitat d'Elena* em sembla inconsistent i fals; no parlem de detalls; En Millàs vol que els marits i les mullers i els amants parlin el llenguatge que ell els hi imposa. D'homes i de dones n'hi ha de moltes menes i és possible que en els moments crítics de la vida dels esperits, trobéssim homes i dones que parlessin i diguessin les coses que fa dir En Millàs als seus personatges. Es molt possible, però jo crec que no és el més corrent.

En Millàs Raurell ha escrit una obra de la qual li hem d'alabar el to i la intenció; segons el meu humil criteri, no ha reeixit en absolut. En Millàs Raurell és un poeta ple de nobles i sagrades ambicions i, no per amargar-li la existència, sinó com un consell literari a ell i a tots els joves plens de nobles ambicions com ell, se'ls hi ha de retreure allò que deia Horaci:

"Sumite materiam vestris, qui scribitis æquam,
Viribus, et versate diu quid ferre recusent
Quid valeant humeri..."

Això, en llenguatge corrent vol dir, si fa o no fa: "Escriptors, triau una matèria proporcionada a les vostres forces, examineu detingudament el que puguin portar i el que no puguin portar les vostres espatlles".

"Zoe", Comèdia en un acte, d'Abel Hermand, trad. J. Bas.

Es una peça entretinguda i plena d'esperit, en la qual una serventa més viva que feta d'encàmies, s'empesca la manera de fortar els seus amos, un matrimoni burgès i d'allò més grotesc i més poca-solta. La intriga està molt ben duta i la traducció del senyor Bas resulta fresca i es fa escoltar amb alegria, ofes de que comença fins que acaba la comèdia.

ROMEA.—Tercera sessió de Teatro Colecta. Estrena de "Sants i diables", de J. Pous i Pagès

En Pous és avui dia l'home que a Catalunya sap més de teatre i veu millor les coses del teatre. En Pous, que és un literat en el sentit més noble de la paraula, un home que s'encara amb la vida i cerca la humanitat de tota mena de conflictes, i la sap trobar i la sap traduir artisticament, té, a més a més, la virtut, podríem dir-ne, de gat vell, d'enfocar les qüestions en un sentit purament teatral. En les seves obres no hi ha mai desproporció entre l'element líric i l'element dramàtic; les seves escenes són ben tallades, sempre són escenes teatrals de debò. Com tots els homes, no és infallible, i algunes vegades no és tan encertat com altres, però mai no se'l pot arrinsar de pecte contra la "teatralitat"; ell té aquest do i ningú no pot discutir-li.

En Pous no és un home que vagi al teatre com fan molts, amb intencions dubtoses; la intenció d'En Pous és sempre nobilíssima, la inspira a tothora un alt sentiment de pàtria i un alt sentiment de produir art veritable. La ploma d'En Pous no es compra ni es ven; és honrat i català com a home, i honrat i català com a dramaturg. Totes aquestes qualitats fan que jo l'estimi molt i el respecti i que fins escolti el seu consell, que això, quan es comesca amb sinceritat, ja és tot el què es pot dir.

Hi ha, per mi, un defecte en l'obra d'En Pous, i un defecte que és fill de la seva excessiva ciència teatral. Quan En Pous té un argument entre els dits, es complau en treure'n tot el suc, tot el color, tot el que pugui donar de sí; en construir l'esquelet d'un drama o d'una comèdia, el va complicant i el multiplica. I en escriure els diàlegs, s'hi entreté amb veritable fruició; li agrada deixar les coses ben fixades i ben resoltes. Això és causa que algunes vegades les seves obres pequin de rentitud i, en pecar de lentitud, perden una mica d'energia. De vegades, un acte d'En Pous, si el poguéssim comprimir una mica i li poguéssim avivar el moviment, seria una cosa perfecta. Malta part del públic, què no sap veure el talent que es necessita per anar descabdellant amb la precisió i la paciència que ho fa En Pous tota una troca teatral, es neguiteja i troba llargs alguns actes de les comèdies d'En Pous.

D'aquesta lentitud peca potser una mica el primer acte de *Sants i diables*. En Pous potser creurà que sóc injust i que de l'acte no se'n pot treure res per produir l'efecte que ell desitja. Potser seria un altre l'efecte, potser seria pitjor o millor que el que es proposa En Pous, però no hi ha dubte que l'acte guanyaria en agilitat i en energia.

Fora d'aquesta tara que la meva sinceritat m'obliga a assenyalar, sense perjudici que jo m'equivoqui, *Sants i diables* és una farsa dignissima, una comèdia plena de vermells i blaus i de vida, que a mí em sembla d'allò més agradable, d'allò millor vist i més ben tallat del teatre d'En Pous i Pagès.

Tinc entès que *Sants i diables* és una refundició o un arranjament de *La mel i les vespes*, però com que quan En Pous va estrenar aquesta comèdia jo estava molt lluny de Barcelona, per a mí *Sants i diables* és una obra completament nova, i des de la primera escena em va enamorar aquell to d'estampa vella i de rajola catalana que té el color de tots els personatges.

En Pous ha guarnit una farsa d'aquelles a la manera italiana del bon temps, que són les úniques farses que valen la pena, dins de l'ambient un punt grotesc i tres punts dramàtic de les conspiracions i els pronunciaments de l'absolutisme i el liberalisme, quan el tribunal del Sant Ofici feia els últims badalls, i quan si tot d'un cop s'aixecaven una dotzena de forques, venien a tirar-les a terra les tropes liberals, amb la bandera de la Constitució. O temps heroics i emmascarats d'aquell rei imbècil que es deia Ferran VII! En Pous ha pres com a camp d'observació cómica una vila catalana d'aquella època. Ha fet ballar vidues, casades, botiguers, agutzils, familiars del Sant Ofici, capellans, liberals i estudiants de capellà que pengen els hàbits; i els ha fet ballar una gavota grotesca, amb puntes de sardana i de ball de patacada, i amb giravolts dignes de Goldoni i de Marivaux.

El tercer acte de *Sants i diables* és una delícia i una obra mestra. Aci el defecte de la lentitud és gairebé vençut del tot. L'acció és tota color i alegria i teatralitat de bona mena.

La figura del *Corregidor* és d'un grotesc finíssim; s'ha de dir que l'Americh en treu una mena de vi ranci que alegra el cor. El familiar del Sant Ofici, amb la seva tronada hipocresia, adquireix un relleu cantellut, de la consistència cómica més agre que s'estila. La figura de Rosa, la vídua desitjada per tots, ja no és un ninot d'una farsa de titelles. Es una figura humana que se li marguen les venes més fines i els nervis més agents. Poques figures del teatre d'En Pous tenen aquella dolça qualitat femenina, aquella mica de picant, aquelles vores de gràcia i aquell caliu al cor.

En Pous ens ha donat una comèdia viva que s'aguanta dreta damunt les taules i que no falla d'enlloc. Que Déu li doni vida i salut per fer semblants obres.

La interpretació i la presentació no es ésser en res inferior a les altres vetllades de teatre selecte; els vestits feien un bell conjunt de pintura, i la Morera, la Barà, En Montero i l'Americh (i En Giménez en el seu paper, que era el més difícil de l'obra), estigueren tots de primera i donaren un gran relleu a la comèdia.

Josep Maria de Sagarra

TIVOLI

Segueix assistint en aquest teatre un públic selecte i distingit, per tal d'admirar i aplaudir el meravellós Ballet sobre gel, exòtic i originalíssim espectacle.

L'Empresa, per correspondre el favor del públic, renovarà constantment el programa, començant avui, dimecres, a donar nous números de divertiments amb una presentació sorprenent. També s'està preparant un formós número apoteosi, al qual hi prendran part tots els artistes del Ballet. Ultra de les funcions de nit, l'Empresa ha organitzat unes funcions de tarda aristocràtiques, per als dilluns, dijous i dissabtes.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Cada dia augmenta l'èxit de les "Noves i Velles temptacions de Sant pere", especial episodi-paròdia del Serrallonga, on el mestre senyor Pou ha combinat una varietat de números de música apropiats a la situació i que exciten les rialles dels espectadors. L'Empresa ha disposat per a demà, dijous, a dos quarts de cinc de la tarda i a preus de nit, una extraordinària representació de la divertida obra "Noves i velles temptacions de Sant pere", en la qual tam s'hi distingeixen tots els que hi prenen part.

Comunicats i avisos "suplicados"

Em rebut comunicats i avisos redactats en espanyol de les entitats següents:

Gremi de proveïdors i traslants de carn de bou.

Lliga contra la pública immoralitat.

Cambra Oficial de la Indústria.

Unió de Sindicats lliures obrers pelleters.

Liceu Filharmònic Dramàtic Barceloní.

Reial Moto Club de Barcelona.

No els publiquem per no disposar de temps per traduir-los.

ESPORTS

RUGBY

El campionat de Rugby :: Catalunya A. C., 6.—R. C., 3

Davant d'un públic molt nombrós tingué lloc diumenge aquest partit, presentant-se els equips sota les ordres del senyor Coll, d'aquesta faixó:

Olimpic. — Vallés-Casas, Ferrer, Cuadrillera, Roure-Malet, Rafel-Duffo, Fernàndez, Cardús, Buxeda, Gonzàlez, Gummà, Sevillano i Garcia.

Catalunya. — Renau, Vicente, Bertràn, Ballestà, Renau, Julien, Verdera, Soteras, Miquel, Fartís, Liureneta, Laspuertas, Nubiols, Ruiz i Arés.

La primera part transcorregué bé, fent-se notar una escapada de l'Olimpic i dues del Catalunya que es convertiren en "essais", no podent-se'n transformar cap. En aquests temps dominà el Catalunya.

Al segon l'Olimpic es rera, intentant Casas i Roure fer una escapada. Poc abans d'acabar un equipier fa una escapada posant el peu a la "tauche", passant ràpidament la pilota a un company que marca un "essai"; els del Catalunya protesten, però com que el jutge de "tauche" diu que no ho havia estat, ningú s'entén, deixant aquesta qüestió perquè la resolgui la Federació. El partit, doncs, acabà amb 6 a 3 a favor del Catalunya, i empatats si es dóna el segon "essai" marcat per l'Olimpic.

El Catalunya jugà bé, fent-se esmentar qual una escapada dels tres quarts i dominar molt en les "melée".

L'Olimpic donà la impressió de desconèixer el joc i no entendre's els seus jugadrs. L'àrbitre, un xic indecís, però imparcial.

C. N. Barcelona, 6.—R. C. Sant Andreu, 0

Diumenge, al camp de Sant Boi, es celebrà aquest partit, en el qual hi havia bastant gent.

Sota les ordres del senyor Camino s'alinearen els equips:

R. C. S. A.:—Serrano-Salson, Teres, Blanquet, Briquet-Suàrez, Pallarol-Andrade, Roure, Bonet, Andrade, Vilaró, Carbonell.

C. N. B.—Estapé,-Lavilla, Sabata, Bori, Laffité-Lasplazas, Vilamala-Vidal, Puig, Aiximeno, Nell, Rosich, Tussell, Trigo i Menéndez.

En començar a primera part veiem amb sorpresa que el Sant Andreu domina, fent especialment els tres quarts alguna escapada molt perillosa, però no podent arribar mai a marcar un "essai". La ratlla de tres quarts del C. N. B. no la coneixen, en canvi els davanters es distingeixen per la seva valentia que contrasta amb el joc usat fins ara per els tres quarts. Poc a poc el C. N. B. va dominant; pocs moments abans d'acabar aquesta part En Menéndez fa una escapada que es converteix en "essai"; s'intenta la transformació, que no s'efectua, donant l'àrbitre per acabada la primera part.

En començar la segona el C. N. B. deixa passar algunes ocasions favorables per ell; el joc s'estaciona al centre del camp amb una bèrie de "melée" que la majoria els guanya el Sant Andreu, el qual des d'aquest moment domina en absolut i té que treballar molt l'Estapé, fent una sèrie de placatges admirables qu'en un d'ells en resulta ferit; l'àrbitre para el joc, al mateix temps qu'el R. C. S. A. marca un "essai", originant-s'hi moltes discussions pel motiu que l'àrbitre no dóna aquest "essai". Després el joc, el C. N. B. fa un esforç i marca el segon i darrer "essai", acabant al cap de poc el partit.

El R. C. S. A. ha millorat molt, veient-se en els seus elements el notable esforç que han fet amb tan poc temps; el resultat del dimenge els ha d'animar per prosseguir endavant; es distingeixen Blanquet i Suàrez.

Del C. N. B. la seva línia de tres quarts estaba desconeguda; en canvi la davantera va tenir una bona tarda, distingint-se Menéndez i Estapé.

L'àrbrit, senyor Camino, excel·lentment.

* * *

Es amb veritable goig que hem vist que la Federació ha rectificat el seu procedir poc patriòtic, que al·ludíem la setmana passada, referent a la publicació dels cartells en altra llengua a la dels seus federats. Els segons partits del campionat han estat ja anunciats en català.

Els donem l'enhorabona, al mateix temps que aconsellem als elements nacionalistes que convisten en el rugby, una santa persistència fins a fer de la novella Federació un organisme netament català.

FUTBOL

Del concurs actual

Després del resultat favorable de la selecció d'Asturies, aquesta haurà de celebrar el partit final, que tindrà lloc a Vigo, el dia 21, amb l'equip de Galicia, que en la mateixa data vencé a Sevilla l'equip seleccionat d'Andalusia.

Ens inclinem per un triomf net dels gallecs.

El partit França-Anglaterra

Londres, 16.—El comitè internacional de selecció de futbol fixà ahir la data del 10 de maig per a la celebració del partit entre els equips representatius d'Anglaterra i França. El match tindrà lloc a París.—Radio.

EXCURSIONISME

A totes les ciutats de Catalunya, i especialment a Barcelona, l'excursionisme és avui dia en les seves branques culturals i esportives una de les característiques més intenses de l'amor a la nostra Pàtria.

L'excursionisme català floreix encare i no molt temps a tardar donarà el seu fruit, que ajudarà a l'enaltiment de totes les meravelles que resten amagades als ulls de molts catalans, essent aleshores quan ens podrem donar perfecte compte de la immensa riquesa natural i artística que guarda la terra catalana.

Avui dia, el que és més plaent als excursionistes són els esports de muntanya. Amb ells troba el cos una fortitud assenyada i són rics com cap altre esport en higiene per la sanitat del clima en que són practicats.

Però el que resta més oblidat de tots els excursionistes joves són les seves branques culturals, on radica l'excursionisme científic. Si bé fins ara hi ha hagut entitats que han procurat donar a conèixer tot el que és digne d'estudi, i malgrat que aquesta tasca ha estat realitzada per homes intel·ligents que han donat a les seves conferències i estudis i cursos, una àmplia i assenyada orientació, no han arribat a la joventut les forces culturals factibles per a tot bon excursionista. I és que tot el que avui s'ha explicat ha estat fet sense atendre als principis de l'estudi que és requerit per poder comprendre amb perfecció tot el programa cultural de l'excursionisme.

Comprenent-ho així, per donar a l'excursionisme català una fortitud més intensa, el Comitè d'Excursionisme del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha organitzat un Cicle de Conferències d'Orientació Excursionista, que per la seva perfecta col·laboració estem segurs que ha d'assolir un veritable èxit entre tots els excursionistes, que amb aquest Cicle podrem reunir una sèrie de coneixements que ens facilitarà a les excursions una tasca altament cultural i agradable.

Integren el programa de conferències els senyors César A. Torras, Lluís Estasen, Josep Maria Batista i Roca, F. Duran i Cañameras, Josep Dunés i Josep Maria Co de Triola, donant-se la primera conferència, el dia 25 del corrent mes, a les deu de la vetlla, a l'estatge social de l'entitat organitzadora, Rambla Santa Mònica, 25, a càrrec d'En Josep Maria Co de Triola, sobre el tema: "La fotografia aplicada a l'excursionisme".

Lloable és aquesta tasca, i com en tots els seus actes, creiem que el Centre posarà una vegada més el seu nom al costat de les entitats culturals més distingides en els seus estudis.

CROS-COURTRY

Estan ultimant-se els treballs d'organització per al Cross, que tindrà lloc el proper diumenge, dia 21, a la Baixada d'Horta, que organitza la Unió Atlètica d'Horta.

El recorregut serà, salvant petites variacions, el mateix que es va celebrar el Campionat provincial de l'any passat.

A fi que els corredors puguin estar el millor orientats possible, es col·locaran banderoles als punts estratègics del trajecte, essent més gran que altres segades el nombre de controls, perquè els atletes no puguin equivocar-se.

La sortida serà donada davant del Law-Tennis Club, d'Horta, a les onze del matí, i l'arribada a la plaça de Santes Creus, on té l'estatge social l'entitat organitzadora.

Els premis són valuosos, la qual cosa promet la inscripció dels nostres millors corredors.

El lector diu...

Sr. Director:

Pensació que el felicité per la campanya sobre la neteja pública que LA PUBLICITAT ha engegat en aquesta secció de passavelants. Tal vegada es pugui afegir a tot això que ja s'ha dit sobre aquesta qüestió que l'Ajuntament és en bona part culpable d'aquest lastimós estat de coses. No es comprèn, en efecte, que solament s'hagin establert urinaris i altres lloes convens en algunes poques de les grans places i avingudes. Tota la immensitat de l'Eixample, tota la Barcelona vella està desprovista d'aquests quioscos sovint tan apreciables. Arren del món això ja està resolt des de temps immemorial: adduc els carrerons més estrets i excèntrics teneu, a les ciutats que jo he pogut visitar, urinaris impersonals.

n. de G.

LES SARDANES

Sardanes oblidades

"Joia d'infants", Manen; "Festa", Casals; "Els tres tambors", Cumellas.

Diumenge passat actuà bellament a Barcelona La Principal de Berclada, executant esplèndides sardanes. Tocaren "Poncella des closa", d'En Josep Blanchi, sardana gairebé desconeguda del públic barceloní, és una mostra més de la valua d'il seu autor.

D'arreu arriben notícies falagueres. Mataró, Sabadell, Valls, Vilafranca, Manresa, s'han convertit en baluarts del sardanisme.

* * *

La Cobla Barcelonesa diumenge vinent executarà dos programes excel·lents.

Al matí, en el concert de l'Associació Catalana d'Estudiants, tocarà "Per tu ploro", Pep Ventura; "Davant la verge", Morera; "Rosa del gollo", Lamote; "Juny", Gaseta; "La Santa Espina", Morera.

Agraïm els simpàtics estudiants i a la cobla que es toqui "Rosa del folló", sardana que ben aviat hariem esmentat entre les oblidades.

Per a la tarda el "Nou Esclat" ha preparat, seguint el seu costum, un programa esplèndid; "La molinera de Flassà", Juncà; "Rosada", Garreta; "El cavaller enamorat", Manen; "Rosada d'istiu", Català; "Tardoral", Blanch; "La Santa Espina", Morera.

Els forjadors d'aquests programes, avui que costa fer-ne de bons, mereixen tota lloança.

Esperem que al concert de l'A. C. E. i a l'audició del "Nou Esclat" no hi faltarà cap sardanista.

* * *

Fomentadors de la sardana! Sacosta el carnestoltes (la festa major del ball exòtic), no fèu cas d'ay passat, deixant la ciutat sense cap audició de sardanes.

Els Cavallers de Sant Jordi a Rubí

A la vila de Rubí és esperat amb gran interès l'acte de propaganda nacionalista que els Cavallers de Sant Jordi preparen pel dia 28, a la tarda. Els parlaments que es pronunciaran al Casal Popular aniran a càrrec d'En Jeroni de Moragas i Galissà, en Joan A. Monton i En Joaquim Llimona, els quals parlaran de la sardana, la llengua i el nacionalisme.

Essent molts les persones de Barcelona que volen assistir a l'acte, s'avisarà oportunament l'hora de sortida.

GOVERN CIVIL

Visites

Ahir visitaren el governador civil:

La Junta de "Amics del Poble", per a demanar-li una subvenció.

Una comissió del Gremi d'Llitsmaries, solicitant supressió de la taxa i, si no fos possible, la reducció d'articles que figuren a la llista de la taxa. Al mateix temps li pregaren que suspengui les multes imposades.

Una representació del Col·legi de Farmacèutics demanant-li que s'interessi pels processos que tenen diversos farmacèutics. El senyor Governador els hi aconsellà que en parlessin amb el president de l'Audiència.

Les subsistències

La delegació de subsistències informà ahir que l'esmorzador ha augmentat 25 cèntims per quilo la carn, sense consentiment de l'Ajuntament.

— Han estat denunciats 11 comerciants de Sabadell per vendre en males condicions les subsistències.

PALAU DE LA GENERALITAT

El càrrec de caixer de la Mancomunitat

El dia 31 del mes que som acaba el termini fixat per a prendre part en el concurs obert per a proveir el càrrec de Caixer de la Mancomunitat de Catalunya.

De la Universitat Industrial

Ha quedat constituïda a la Universitat Industrial la Comissió encarregada del restaurant, de la qual formen part, ultra les representacions de la Mancomunitat i autoritats de la casa, els presidents de les Associacions d'Estudiants, don Joan Amigó pels estudiants de dia i don Joan Fronjosa pels de nit.

* * *

Ahir va visitar el President de la Diputació Sr. Vallés i Pujals, l'Alcalde de Molins de Rei per protestar de l'intent de supressió dels Mossos de l'Esquadra de què va parlar-se en la darrera sessió celebrada per aquella corporació provincial.

Els Amics de l'Art Litúrgic

Els A. de l'A. L. van activant l'organització de la seva festa inaugural que, si Déu vol, ha de celebrar-se el dia 4 de febrer, al monastir de Sant Cugat del Vallès. Divendres passat es reuniren els directors dels principals grups de cantors, i sota l'orientació de l'Associació Gregorianista determinaren definitivament els cants que es cantaran en aquell dia.

Per tal que els diferents grups de cantors puguin activar la tasca dels assaigs, avans d'invitar-los particularment avencem avui la nota completa del número i ordre dels esmentats cants.

Tèrcia.—La introducció, himne, antífona i salms es trobaran en un folletó que per aquell dia publicaran els A. de l'A. L.

Processó. — L'himne "Lucis Creator", que es cantarà durant la processó, i l'antífona que s'entonarà a l'entrar al temple també es trobaran en el folletó esmentat.

Missa.—La missa que es cantarà serà la missa gregoriana "Fons Bonitatis", que cada cantor haurà de portar. En el folletó, referent a la missa, només hi haurà la traducció catalana del text litúrgic de la missa d'aquell dia per tal que tots puguin captenir-se de la seva bellesa i del seu esperit.

Introit i demés parts variables de la missa seran cantades per una Schola, composta d'unes 70 veus. La Schola de nens que menarà l'alternança estarà formada per 30 veus, rigurosament escollides, procedents de la Schola de Sant Just, de Barcelona; de Jesús, de Gràcia, i de la Schola de Sabadell, les quals ensajaran junts.

Ara cal tenir present:

Primer. Que als grups que ho demanin se'ls remetrà, a últims de setmana, el folletó contenint els principals cants que ha d'interpretar la massa choral.

Segon. Que serà molt útil adquirir el "Cantoral" publicat pels Pares Benedictins de Montserrat, on s'hi troba La Tèrcia i la Missa "Fons Bonitatis". Aquest Cantoral podrà servir per a les Vetllades que més tart organitzaran els A. de l'A. L.

Tercer. Que en diferents casas de música venen a molt baix preu folletons amb la missa "Fons Bonitatis".

Quart. Que es cantarà el "Sanctus", propi de l'esmentada missa. Es precís recordar-ho perquè hi ha grups que acostumen a cantar en aquella missa un altre "Sanctus".

Per folletons o per qualsevol altra referència pot dirigir-se a l'estatge social dels A. de l'A. L. (Circol de Sant Eluc, Montesion, número 3 bis).

DEL MUNICIPI

Invitació

Una representació de la Societat Italiana "Dante Alighieri" va visitar al Sr. Alcalde invitant-lo al ball d'etiqueta que celebrarà el vizent dia 20 al Majestic Hotel d'Anglaterra.

La venda de peix rezo

La gerència de les "Pesqueries de Catalunya" ha adreçat una instància a l'Ajuntament perquè es concedeixi a aquella entitat autorització (igual que a l'Associació de Pescadors de Sant Pere Pescador de Badalona) per a vendre peix fresc als mercats de Sant Josep, Concepció i Sarrià, comprometent-se a ésser reguladors dels preus i a vendre més econòmic.

Els soldats de quota que serveixen al Marroc

Una comissió de mares de soldats de quota del reemplaçament de 1921 que serveixen al Marroc va visitar ahir al Sr. Alcalde interessant que telegrafiés al Ministre de la Guerra a fi que se'ls doni llicència per a tornar a la península.

Venda d'una parcel·la

Al despatx de l'Alcaldia ha estat signada l'escriptura de venda d'una parcel·la procedent del Torrent de Bargalló, a favor d'En Josep Bartrès, per la quantitat de 4.435'36 ts. Fou autoritzada pel notari Sr. Sasot.

Les aigües de Montcada

Ahir va constituir-se a l'Alcaldia la Junta per a l'estudi de la defensa de les aigües de Montcada, que té per missió estudiar i proposar les mides higièniques que han de reunir les edificacions i terrenys próxims a les captacions.

L'extermini de les rates al port de Barcelona

A l'Ajuntament s'ha rebut un ofici de la Junta d'Obres del Port, interessant que per prevenir noves invasions de rates, disposi l'Ajuntament què es facin els estudis oportuns per fer desaparèixer per complet les dues clavegueres existents dintre del Port, d'aigües conduïdes per clavegueres municipals.

Universitat de Barcelona

El rector ha rebut del senyor J. Prat Marcet la quantitat de 500 pessetes amb destí als fins benèfics de l'Hospital Clínic.

— Han estats nomenats vocals de la Junta provincial d'ensenyament primari, de Balears, el regidor de la Ciutat de Mallorca, En Jaume Font, mossèn Francesc Sitja, N'Antoni Barceló, En Joan Agustí, Na Margarida Rossino i Na Llissa Morales.

— Ha estat degudament autoritzada per establir un col·legi d'ensenyament particular, la professora de l'Escola Normal de Lleyda, Na Maria Montserrat i Vallés.

ACABA DE SORTIR
VINT CANÇONS
PER TOMAS GARCES
Preu: 3 pessetes
De venda a LA PUBLICITAT, a la Llibreria Nacional Catalana (Corts, 613) i les llibreries més importants

Fàbrica de Productes Ceràmics
Rajoles de València i articles de construcció
Casimir Vicens
Despatx: Tallers, 72
Telèfon A. 5990
Fàbrica: Carrer Bonavent (pròxim a la Travessera de Sans)
BARCELONA

Darrera hora

DE L'ESTRANGER

EL COMTE DE BROCKDORFF RAUTZAN A BERLIN

Berlín, 16.—L'ambaixador d'Alemanya a Moscou ha arribat aquest matí a Berlín per a conferenciar amb el Govern.—Havas.

TRAGEDIA PASSIONAL A BORD

Adelaida, 16. — Els passatgers arribats a bord del vaixell "Hirschenfeld" relaten un emocionant drama ocorregut a bord durant la travessia. El segon oficial de a bord s'enamorà de la filla del capità. Aquest va oposar-se resoludament a les relacions, en vista de la qual cosa els promesos decidiren suicidar-se. Un dia de temporal, a la nit, es tinaren a la mar. Immediatament fou arriat un bot que aconsegui salvar l'oficial, però la filla del capità no va poder ésser trobada. El capità, a causa de la impressió rebuda, es tornà boig, veient-se obligada la tripulació a tancar-lo a un camarot. — Radio.

LA QUESTIO DEL DEUTE ANGLES ALS ESTATS UNITS DIVERGENCIES DE CRITERI

Washington, 16.—Les divergències de criteri entre els membres que formen la Comissió de Consolidació del Deute anglès, ha donat per resultat l'ajornament de les reunions fins que els delegats francesos rebin de llur Govern les instruccions necessàries per a la continuació de les negociacions.

Per ço que es refereix a l'interès del Deute, els delegats nordamericans es neguen a què el Deute devengui un interès inferior al 6 per 100 i rebutgen de més a més el tipus previst per a l'agomblament d'interessos, i per últim els nordamericans demanen que Anglaterra pagui el seu Deute als Estats Units en un termini que no excedeixi de cinquanta anys a l'ensems que els anglesos demanen major termini per a l'extinció de llur deute.—Havas.

Washington, 16. — La missió financiera britànica ha proposat que el deute anglès sigui amortitzat en xoixanta anys, fixant un interès d'un 3 per 100.

Els nordamericans desitgen que l'amortització es realitzi en cinquanta anys.

Si s'arriba a un acord, els pagaments es començaran immediatament.—Radio.

QUATRE REBELS EXECUTATS COMBATS ALS CARRERS DE DUBLIN

Dublín, 16.—Notícies oficials comuniquen que han estat executats quatre paisans als quals s'ha sorprès amb les armes a la mà.

Segueixen els combats als carrers de Dublín, utilitzant els rebels bombes i ametralladores. Hi ha que lamentar vuit ferits.—Havas.

HERRIOT ENFADAT AMB EL SEU PARTIT

París, 16.—El diari "L'Oeuvre" diu que, molestat Herriot per la manca de disciplina del partit radical, la majoria del qual ha concedit recentment un vot de confiança al Govern, ha decidit d'abandonar la presidència del Comitè executiu del partit.—Havas.

EL VOL A VELA

Boulogne, 16. — L'aviador Boussoutrot, en avió sense motor, ha volat una hora i cinquanta sis minuts.—Havas.

VAPOR ANGLES INCENDIAT

Londres, 16. — Comuniquen d'Hamburg que està cremant el vapor anglès "Lorena", de 10,246 tones.—Havas.

ELS SENSE FEINA DE VIENA

Viena, 16.—Uns deu mil obrers sense feina es dirigiren ahir en manifestació a la Casa de la Ciutat, sol·licitant que el fos augmentada la indemnització que se'ls abona per contrarrestar els efectes de l'atur forçós.

No es registrà cap incident.—Havas.

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIAS A LES ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

El vapor MONTSERRAT sortirà el 25 de gener de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga, el 30 de Càdiz, cap a New York, Havana, Veracruz, Puerto i Mèxico.

El vapor ALFONSO XIII sortirà el dia 17 de gener de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Corunya, cap a l'Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i Pacífic, amb trasbord a l'Havana.

El vapor ..... sortirà el dia 10 de febrer de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Càdiz, cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello i la Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES

El vapor INFANTA ISABEL DE BORBON sortirà el 4 de febrer de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Càdiz per a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FILIPINES

El vapor ISLA DE PANAY sortirà de Càdiz el dia 10 de febrer, de Cartagena el 17, de València el 18 i de Barcelona el 22 cap a Port-Said, Colombo, Singapoore i Manila, admetent passatje i càrrega per a els dits ports i per a altres, per els quals hi ha establerts serveis regulars des de els ports d'escala abans anomenats.

LINIA DE FERNANDO POO

El vapor CATALUNA sortirà de Barcelona el 15 de gener, de València el 16, d'Alacant i Cartagena el 17 i de Càdiz el 20 per a Las Palmas, Santa Cruz de la Palma, Santa Cruz de Tenerife, demés escales intermèdies i Fernando Póo.

Ultra els indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els espestals dels ports del Mediterrani a Nova-York, ports Cantàbric a Nova-York i la línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com ha acreditat en el seu dilatat servei. Tots els vapors tenen telegrafia sense fils.

MOBLES
J. LOPEZ
PREUS BARATISSIMS
DORMITORIS MENJADORS
MODELS ULTIMA NOVETAT
44, Carme, 44 (En front a l'Hospital

Los cambios de Estación
Producen trastornos a los organismos débiles.
La CARNE LÍQUIDA del Dr. VALDÉS GARCÍA de Montevideo
Poderoso tónico-nutritivo, da fuerza y vigor, y combate la anemia, debilidad y agotamiento.
De venta: en todas las Farmacias y Centros de Específicos.

SARNA
Cura rápida
SARNICIDA PARADELL
Frasco 4 ptas-Asalto, 28
Farmacia.

Si te saldos
qualsevol gènero o article, avisi a Vilamarí, 47, entresol, primera (Arenes). Paga més bé que tots.

Tupens Canvi de Urgell
atrassats, comprem. Casa de Canvi, R. Sta. Mònica, 33.

Jove
de 28 anys ben imposat de comptabilitat, correspondència i organització comercial, coneixent el francès i l'anglès, desitja col·locació de bon cadevenidor. Escriure al número 2554, Sindicat de Llibreria, 6, entresòl.

ROCALLA
Per a teulades
Materials armats amb amiant exclusivament
Planxa ondulada de 120 X 75 cm. Ptes. 7'50 m.²
Josep Esteva i Cia.
Plaques de 40 X 40 cm. Ptes. 5'05 m.
PORTAL DE L'ANGEL, 1 i 3, pral. :: Telèf. 3344-A
FABRICA A SARRIA BARCELONA

Els Espectacles

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon, 3,500 A.
Avui, dimecres, tarda, a les cinc:
LA CREU DE LA MASIA
Nit, a les deu:
JOVENTUT JORDIANA
La comèdia de gran èxit, original de l'aplaudit literat
J. Pous i Pagès
SANTS I DIABLES
(tres actes)
Dijous, tarda, **Els pastorets**, amb l'arribada dels Reis d'Orient, que obsequiaran la mainada. Nit, **Sants i diables**
Els dies, 26, 27, 28, 29 i 30 de l'actual, reaparició del gran tràgic **Ermete Zacconi**, qui representarà les seves més genials creacions de teatre clàssic i modern. Queda obert l'abonament

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 36 de propietat i abonament, a les nou. Segona representació de l'òpera en quatre actes, de Mozart, **Les bodes de Figaro**, prenent-hi part els celebrats artistes senyores Schumann, Marrher, Bettendorf; senyors Schutzendorf, Renner, Rebonato, Henke, Mestre, Stiedry. L'obra serà cantada en el seu idioma original: italià.—Demà, primera del célebre tenor Carlo Hacket i de la celebrada sopran G.ª Baldassarre Tedeschi, penúltima de l'eximi artista Sigismondo Zalesky. L'òpera en tres actes, **Tosca**.—Dissabte, **Les bodes de Fígaro**. — La vinent setmana, primera de Elvira Hidalgo, amb l'òpera **El barber de Sevilla**, pel célebre tenor Carlo Hacket. Es despatxa a comptaduria.

TIVOLI

Espectacle IRIS - PALMER

Avui, dimecres, festivitat de Sant Antoni, tarda, a les cinc, i nit, a les deu, grandioses funcions pels
Reis del patí-patineta
LA CHARLOTTE I BROCKOW
amb el seu preciós
BALLET SOBRE GEL
Tot Barcelona desfilarà pel Tívoli per admirar i aplaudir els millors patinadors del món.

Programa: 1. Scheherezada. 2. Tres i Rey (jongleurs). 3. Divertissement. — Demà, dijous, selecte matinée aristocràtica i nit, a les 10, grandioses funcions amb nou programa: nous números de "Divertissement".

Teatre de Novetats

Cada dia
Tarda, a les cinc, nit, a les deu, el film-opereta d'indiscutible èxit
"MISS VENUS"
Preus i detalls per cartells.

Gran Teatre Espanyol

PEP SANTPERE
ASSUMPCIO CASALS
Avui, dimecres, 17 gener. Tarda, a les 5. Festivitat de Sant Antoni Abat. Vermut especial dedicat als entusiastes i admiradors de Barcelona.—Entrada i butaca, dues pessetes. 1. **Le cocotte** (2 actes). 2. **Els tres tombs**. Nit, a les deu. Festa d'entrada: **Noves i velles temptacions de Sant Pere**. — Demà, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, a preus de nit, **Noves i velles temptacions de Sant Pere**. Nit, a dates les 10, **Noves i velles temptacions de Sant Pere**.

Teatre Nou

Espectacles Empresa Fraga S. A.
Companyia argentina
MURO-ALIPPI
Avui, dimecres, funció de gran moda, a les cinc. Tarda i nit, a les deu. Colossals èxits de **El último gaucho** i **La borrachera del tango**. L'esdeveniment teatral del dia.

TEATRE NOVETATS

Vult elegante BALLS DE DISFRESSES, AURIGEMMA - CASADO. Dissabte, 20 de gener.
BALL GROC
El dia 8 de febrer, a dos quarts de quatre de la tarda: **Gran Concurso infantil de festis**

Localitats: Casa Aurigemma, Fernando, 53, i a la taquilla del teatre

Teatre Còmic

Avui, tarda, a dos de cinc: **Los dos sargentos franceses, La tornada d'En Nandu i Pi-Pi.** Nit, a dos quarts de deu: 1. **La aldea de San Lorenzo.** 2. Colossal èxit de broma, obra de actualitat, l'apropòsit en un acte, de C. Rubio, **La tornada d'En Nandu.** Ovacions als couplets de la flauta per Rubio. 3. Exit sorollós, l'obra del dia, broma continua, la revista local en 1 acte, sis quadros i apoteosi ¡Pi-Pi! Títols dels quadros: 1. Pi-Pi al quartelillo. 2. Balls russos. La rumba bolchevista. 3. ¡Com està l'art! 4. La Rambla i el Metropolità. 5. Els asos de la política. 6. Les subsistencies en solfa (couplets de gran èxit). Apoteosi, Espanya monumental. **Tota la companyia a l'escena, balls, couplets, broma continua.**

No falteu a les
Funcions de Gran Moda
de la companyia
MUIÑO-ALIPPI
a les cinc de la tarda, al
NOU

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
GUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES
(Telèfon 4134 A)

Avui, dimecres, tarda, a les cinc, matinée popular:
RESERVADO DE SEÑORAS
Nit, a les deu, popular:
LOS FRESCOS
Divendres, nit, esdeveniment teatral: Reprise de la comèdia en tres actes
EL AMIGO TEDDY
Esplèndida presentació

EXIT RESSONANT
de la
Companyia argentina
MURO-ALIPPI
Cada dia al **NOU**

ELDORADO

Avui, dimecres, tarda, a les cinc. — Gran funció dedicada a la Germandat de Sant Antoni Abat. — Grandiós programa. Notables pel·lícules. Exit dels notables artistes **Els Theotus**, equilibristes. **Antoniete Torres**, bailarina. **Hanton Charles**, barítons. La popularíssima cançonetista, ídol del públic,
PILAR ALONSO
en les grans creacions del seu nou repertori. Nit, a les deu, segona sessió d'uni
FREGOLI-ALONSO
Colossal programa. Cinema. I **Frégoli**, transformista. **Frégoli** contra **Frégoli** empresari. La guapíssima artista **Pilar Alonso** amb les grans creacions. Demà, dijous, tarda i nit, grans sessions
FREGOLI-ALONSO

CINEMES

Saló Catalunya

Notable sextet Jordà. Avui dimecres, estrenes: **Una innocent aventura**, per Vivian Martin. Exit grandiós—triomf colossal del Bertel Programa Ajuria: **La proca de l'abisme**, salvament d'un submarí al fons de la mar i naufragi d'un transatlàntic, presentat amb una realitat veritablement sensacional. Extra: **Avieció cases indias**, molt interessant, i la **de broma Hotel de dependents**. — Demà, estrenes, **Fatty entre bastidors**, broma cómica. — Dilluns, **El petit lord** (Artistes Associats), dues jornades, la más gran creació de Mary Pickford.

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, **Els fills de les tenebres, 2; El cas Paliser, El misteri de la cambra groga, Sort dolenta, Mary, lladre.**

KURSAAL

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA ARISTOCRATIC EXLO
Avui, dimecres, estrena del quart i últim llibre de
ROGER LA-HONTE
Dijous, extraordinàries estrenes. — Diumenge, nit, gran esdeveniment,
OTELLO
creació de Ica de Lonkeffy i Emil Jannings

Teatres Tríomf i Marina
I CINEMA NOU

Avui, dimecres, **La reina mora, Amor de joventut, Bufonades, En rehenes, La deesa de Broadway.**

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, tarda i nit, Grandiosos programes. Les pel·lícules còmiques **Mary**, minyona de la seva tia i **La sort dolenta. El misteri de la cambra groga**, segona jornada d'**Els fills de les tenebres** i **El cas Paliser**, per Paulina Frederick. — Demà, dijous, sis grans estrenes.

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA
Aristocràtiques sessions artístiques
Programes extraordinaris
Avui, dimecres, tarda i nit, Segona jornada de la magnífica sèrie **Els fills de les tenebres**, la de gran èxit **El cas Paliser**, per Paulina Frederick. Estrena de la comèdia francesa de preciós argument, **Margot**. Demà, dijous, **tres estrenes.**

Monumental i Walkyria

Avui, dimecres, **Els pàrlos de l'amor**, 1 jornada; **Vint-i-tres hores i mitja de permís, La ballarina Barberina, L'aparegut, Tomaset vol casar-se.** — Demà, estrenes: **Els pàrlos de l'amor, 2; Quan el deure mana, L'heroa del duc de Tordis, Baby artista de circ**, i altres.

— DIVERSOS —

Encara per poc temps a BARCELONA

Nous grans debuts
Programa formidable de 20 atraccions

CIRC PALISSE
Marquès del Duero

DEBUT domador Beudix, presentant el meravellós grup de
LLEONS
Direcció única al món

DEBUT: Espléndid grup de
Feres barrejades
presentat pel domador
TREVES

Los Codonas Reis de l'aire	Troupe Toledo	Troupe Ciclistes Reading
5 Elefants domats	8 cavalls en llibertat	
Comedianl Trio Eqüestre Clowns	Barraceta Los Incasistibles	

Domador **Fred Fischer** presenta el seu terrible grup de
6 Tigres Reials
amb la meravellosa tigressa "Tonia", que el va ferir greumenl a París el 7 de febrer de 1922
A riure! Belling-Age i la seva mula

Cada dia, nit, a les deu. Dijous, dissabtes, diumenges i dies festius, matinée, a dos quarts de cinc. — Preu de les localitats: General, 1'50. Preferències, 1'50. Cadires de pista, 6'00. Cadires de pista primera fila, 8'00. Lloges, 9'00.

Tots els dimaris, matinée a dos quarts de quatre, a preus populars econòmics. —Generals 1 pesseta; preferència, 2. Cadires de pista, 3; cadires id. primera fila, 4. Lloges, 5

Cada dia, d'onze del matí a la una del migdia, visita del jardí Zoològic. Entrada, 1 pesseta.

: : CONCERTS : :

SALA ÆOLIAN

FILL DE PAUL IZABAL
35. Passeig de Gràcia, 35
Avui, dimecres, 17 gener, a dos quarts de sis, 50, audició. Presentació a aquesta sala de l'eminent violinista Eduard Toldrà, acompanyat pel director artístic Frederic Longàs.—Programa. Primera part: "Sonata en fa". (Primavera) Beethoven. Alegro. Adagio cantabile. Scherzo. Rondó. — Segona part: "Grave", Fr, Bach; "Chanson Louis "XIII" i "Pavane", Couperin-Kreisler; "Oració al maig", "La font", Toldrà; "Andantino", P. Martini; "Sicilliane et rigoudon", Francoeur-Kreisler.—Divendres, 19, a dos quarts de sis (502) audició), Recital de piano, per la notable pianista Pepeta Reig, que interpretarà obres de Bach, Beethoven, Rachmaninoff, Ole-Olsen, Debussy, Mendelssohn, Liszt i Saint-Saens. Començarà el programa amb una audició del gran orgue. — Dissabte, 20, a les cinc (503 audició), gran concert extraordinari, a base de Cançons russes, per la gran sopran lírico-dramàtica Maria de Mordowtzeff-Kaledine (premiere chanteuse de l'Opera de Moscou), que demés de les cançons de "Volga", "Stienka Razin", "La guitare" i "Les Tziganes russes", cantarà interessants obres de Moniuschko, Rachmaninoff, Glinka, Rubinstein, Strawinski, Tchaikowsky, Glazounoff, alternades amb altres de Puccini, Morele, Mascagni i Gounod.—Sol·licitin-se invitacions a la Sala Aeolian. — Direcció artística: F. Longàs.

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 12.—Exit de **Glòria Gil Rey**, cançonetista; **Lou Janot**, ballarina; **Ramoneta Rovira**, cançonetista. Cada dia, aperitif dancing. Gran tabarin americà.

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matinada.

--- ESPORTS ---

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, tarda, a un quart de cinc. Dos escollits partits a cistella. Nit, a un quart d'onze. Grandiós partit de pilota a cistella. **Santi i Salsamendi** contra **Jaime i Palau.**

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa BONTEMPS. Restaurant especial. Peix, Ostres i Mariscos. Quintana, 7.

VOS, NACIONALISTA
Ja sou subscrit
"LA PUBLICITAT"?

CALÇAT

higiènic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Box-calf, tall anglés, doble sola de cuiro

14'50 i 15'50 Ptes. parell

VENDES AL DETALL

Carrer ANSELM CLAVÉ, 9 (Final de les Rambles)

PANYOS

J. MIR VIVES, S. A.
Ronda de Sant Pere, 15

Liquidem totes les existències amb grans rebaixes de preus per fi de temporada

Gran assortit en totes les qualitats de Pànyos i Folres

Informacions

generals de comerç

L'empresa nacional
"INFORM"
ofereix un servei modern de màxima eficiència

Barcelona – Llúria, 68
Fernanflor, 2 dup.–Madrid

Representant

local per a cada plaça de Barcelona, Girona, Tarragona, Manresa, Lleida i Vich

Important empresa industrial necessita persona del país, activa, formal, ben relacionada amb el comerç d'ultramarins i colonials a l'engrós i al detall, per treballar a la comissió a les places indicades.

Sol·licituds detallant experiència ram, cases ja representades i referències a l'apartat núm. 148, València.

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça Santa Anna, 24, 1.er — Servei Municipalitzat

CENTRAL: TELEFON 2480-A — SUCURSALS:

Districte I Balbon, Beira P. Barceleta. Tel. A. 1805.
" I Estafeta. Poble Nou. Wad-Ras, 236.—Tel. 233 S.
" XII Poble Sec, Camp Sagrada, número 24.—Tel. 3400 A.
" VII Sans, camino Fuentnat, 10.—Telèfon 164 H.
" VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, 153.—Tel. 751 G.
Districte IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 204.—Tel. 264, S. M.
" IX Horta. Major, 27.—Tel. 90, S. M.
" X Sant Martí, Muntanya, 37.—Telèfon 234, S. M.
Hospital Clínic.—Tel. 332 G.
Sarrià, Reina Elisenda, 8.—Telèfon 107, H.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarteres de la Guàrdia Municipal.

Lluveras i Sauleda

Fàbrica de lones, lonetes i teles per a espardenyes

Sant Pol de Mar (Barcelona)

Interessant!

Les existències de calçat de la fàbrica

SIMON i C.ª

les vendrem al DETALL i als baixos preus amb què han estat valorades en fer l'inventari

Ni abans de la guerra havia venut mai ningú a tan baixos preus

LLULL, 21 (Darrera el Parc)